

Svētki pansionātā

● Īsi kā brīnumsvecītes uzzirkstījums ir svētku brīži Salenieku pansionātā, un garas jo garas mūža novakares dienas divatā ar nespēku, slimību un vecumu. Foto: L.Rancāne

Ar egli, saldumiem, svētku galdam, jautru zrādi, Ziemassvētku veciņa apciemojumu, dziesmām un pat dejām aizritēja viena no šī gada pēdējām dienām Salenieku pansionātā. Vecie, vientuļie sirmgalvi un gados

jaunākie pansionāta iemītnieki, kas veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, saņēma dāvanas — saldumu paciņas, ko bija sarūpējis pansionāts un rajona padome. Pansionātā bija ieradusies rajona padomes priekšsēdētāja vietniece Maija Spūle un

rajona padomes sociālās aprūpes galvenā speciāliste Jūta Fadejeva. Tos, kuri nespēj pārvietoties, Ziemassvētku vecītis ar dāvanām apmeklēja istabiņās. No pansionāta 68 iemītniekiem gandrīz puse ir piesaistīti gultai. Svētku sarīkojumu kuplināja Vārka-

vas novada teātra trupa, uzstājoties ar humora pilnu izrādi. Tās darbības laikā skatītāji nekastrējās papildināt dialogus, iestarpināt replikas un dzīvi reaģēja uz ludziņā notiekošo.

Turpinājums 2. lappusē.

Lietišķa tikšanās Saeimā un Latvijas Bērnu fondā

Pēc Saeimas priekšsēdētājas Ingridas Ūdres uzaicinājuma 27. decembrī parlamentā uz lietišķu tikšanos bija ieradusies Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema. Tikšanās laiks un apspriežamo jautājumu loks tika saskaņots aizvadītā gada novembra nogalē, kad LR Saeimas priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre un Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš apmeklēja Rudzātu speciālo internātskolu.

Ar parlamenta priekšsēdētāju pārrunājām jautājumus un problēmas, kuras sākām risināt iepriekšējā tikšanās reizē Rudzātās, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Galvenais sarunu temats – Rudzātu speciālās internātskolas celtniecības darbu turpinājums. Pašlaik skolas jaunajā dzīvo-

mājā korpusā notiek iekšējā apdare, darbojas apkure, tiek ierīkota elektroinstalācija. Būvdarbi norit atbilstoši grafikam, kas paredz, ka korpusu varēs nodot ekspluatācijā maija beigās. Preiļu rajona padome saņēmusi arī projektētāju sagatavoto tāmi par apkārtnes labiekārtošanai nepieciešamo finansējumu. Kopumā labiekārtošanas darbiem būs vajadzīgi aptuveni 29 tūkstoši latu. Kā skaidroja A.Pastore, rajona padomes nākamā gada budžetā šim nolūkam paredzēto līdzekļu apjoms būs atkarīgs no rajona padomes locekļiem un tā, kā viņi izprātīs situāciju. Iespējams, ka labiekārtošanas darbus būs iespējams finansēt nevis visā teritorijā, bet tikai daļēji – pie jaunuzceltā korpusa. Taču arī šī nodoma īstenošanai būs vajadzīgi ne mazāk kā 16 tūkstoši latu.

Saeimas priekšsēdētāja Ingrīda Ūdre iepazīs ar vairāk nekā 20 tūkstošu latu izmantošanu, kas Rudzātu speciālajai internātskolai tika piešķirti pēc parlamentā iz-

darītajiem 2002. gada budžeta grozījumiem. Skolas direktore Gunta Jaudzema informēja, ka par šo naudu jaunajam dzīvojamajam korpusam iegādātas gultas, matračī, televizori, radioaparāti, kā arī citas nepieciešamās mēbeles. Skolas audzēkņu jaunā mitne tādā veidā būs pilnībā nodrošināta ar mēbelēm. Ingrīda Ūdre solīja uzmanīgi sekot līdzi Rudzātu speciālās internātskolas celtniecības gaitai un jau tuvākajā laikā atkārtoti ierasties Rudzātās, lai pārbaudītu, cik kvalitatīvi notiek celtniecība. Parlamenta priekšsēdētāja uzskata, ka kopā ar Latvijas Bērnu fondu uzsākts svētīgs un ļoti nepieciešams darbs, kura rezultātā tiks radīti lieliski apstākļi bērniem ar attīstības problēmām ne tikai no Preiļu, bet arī citiem Latvijas rajoniem.

Tajā pašā dienā A.Pastore un G.Jaudzema viesojās arī Latvijas Bērnu fondā, kur piedalījās fonda prezidija gada noslēguma sanāksmē un iepazīstināja ar Bērnu fonda darbību Preiļu rajonā. Tika

pārrunāta arī ideja par to, ka ar Latvijas Bērnu fonda palīdzību Rudzātu speciālajā internātskolā varētu ieviest arī profesionālu apmācību, bet tiem skolā absolventiem, kuri uzreiz nevar atrast darbu un mājvietu, dotu iespēju vēl vienu gadu pēc skolas beigšanas dzīvot un strādāt turpat Rudzātās. Skolas direktore Gunta Jaudzema prezidija locekļiem stāstīja par pieredzi audzēkņu iesaistīšanā lietderīgā darbā tīrot sniegu vai virtuvē mizojot kartupeļus kopgaldam, tādā veidā dodot bērniem ne tikai praktiskās iemaņas, bet arī liekot justies vajadzīgiem.

Latvijas Bērnu fonds pērnajā gadā Preiļu rajonam sniedzis ievērojamu atbalstu. Arī šoreiz Rudzātu speciālās internātskolas direktore Gunta Jaudzema no Rīgas atgriezās ar jaunām mantām – televizoriem, videomagnetofoniem, mikroviļņu krāsnī, kas kalpos skolas vajadzībām. Bez tam 27. decembrī skola iegādājās arī pasažieru autobusu Ford Transit.

L.Kirillova

«Novadnieks»
pateicas
saviem
uzticīgajiem
lasītājiem,
kas arī šogad
palikuši kopā
ar mums.

ZINĀS

Būs jauns autobusa maršruts

Līvānu novada dome nolēmusi atbalstīt autobusu maršruta Līvāni – Rožupe – Rudzāti izveidošanu un autobusa pieturas «Druva» izveidi. Šāds lēmums pieņemts, pamatojoties uz Rožupes pagasta iedzīvotāju iesniegumu un Rožupes pagasta valdes ierosinājumu. Kā informēja Līvānu novada domes izpilddirektora vietniece izglītības, kultūras un sociālās aprūpes jautājumos Aija Usāne, kas vada arī Rožupes pagasta pārvaldi, iedzīvotājiem jaunais autobusa maršruts ir ļoti nepieciešams, jo sabiedriskais transports šajā posmā kursē reti, un tas rada problēmas nokļūšanai Līvānos un Preiļos.

Gatavojas rekonstruēt Rožupes tiltu

Valsts akciju sabiedrība «Latvijas autoceļu direkcija» griezusies Līvānu novada domē ar iesniegumu par Dubnas tilta Rožupē rekonstrukciju. Dome devusi atļauju rekonstrukcijas būvprojekta izstrādei šim tiltam, kas atrodas autoceļa Līvāni – Preiļi 11,9. kilometrā. Domes lēmums paredz, ka būvprojekts jāizstrādā un būvdarbi jāuzsāk līdz 2003. gada 1. jūlijam, bet jāpabeidz līdz 2004. gada 1. novembrim. Kā «Novadnieku» informēja Latvijas autoceļu direkcijas Preiļu nodaļā, tilta rekonstrukcija šobrīd ir projekta stadijā, aizvadītajā vasarā ģeodēzijas speciālisti strādāja pie tilta izpētes, jo, ņemot vērā tā slodzi, šis tilts ir viens no slūgtākajiem rajonā. Pēdējo gadu lielākā tilta rekonstrukcija patlaban tiek veikta Līvānos. Citviet rajonā esošajiem tiltiem atsevišķās vietās ir margu defekti vai izgruvumi, taču kapitāls remonts vispirms vajadzīgs tieši tiltam Rožupē.

Palīdzēs trūcīgajām ģimenēm

9. un 10. janvārī no pulksten 10.00 līdz 15.00 Līvānu novada kultūras centrā trūcīgām ģimenēm ar bērniem un bērniem invalīdiem būs pieejami lietoti apģērbi, informē Līvānu novada domes sociālās aprūpes nodaļas vadītāja Elizabete Žeimote. Šo humānās palīdzības sūtījumu pašvaldībai piegādājis atklātais sabiedriskais fonds «Velku fonds», kura sadarbības partneri ir organizācijas «Cerības zvaigzne», «No sirds uz sirdi» un «Glābiet bērņus». «Velku fonds» jau agrāk sniedzis humāno palīdzību Līvānu novada iedzīvotājiem.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Jaungada nakti pārslogoti telekomunikāciju tīkli

Mobilā tālrūpa izziņas Jaungada nakti brīžiem bijis pat neiespējami nosūtīt, jo telekomunikāciju tīklu vidējās jaudas tika ievērojami pārsniegtas, informē LMT un TELE2 pārstāvji. Šīs jaudas tiek plānotas vidējai aktivitātei, līdz ar to cilvēkiem jāreķinās, ka īpašos gadījumos ar izziņu nosūtīšanu būs jāpagaida. Aprēķināts, ka Ziemassvētkos un Jaungada naktī LMT klienti nosūtījuši 1,3 miljonus izziņu. Tas nozīmē, ka katrs LMT klients nosūtījis vidēji 9,7 izziņas. Tas esot daudzārt vairāk nekā ikdienā.

Samazinot budžeta izdevumus, samazina arī svarīgas prioritātes

Valdības uzdevumā izvērtējot ministriju iesniegtās budžeta prioritātes, kas saistītas ar integrāciju Eiropas Savienībā, darba grupa ieteikusi daudzām vajadzībām finansējumu krietni samazināt vai pat vispār nepiešķirt. Tā no 4,4 līdz diviem miljoniem latu ieteikts samazināt SAPARD programmas līdzfinansējumu. Svītrots vairāku PHARE projektu līdzfinansējums, līdzekļi Eiropas informācijas centram. Kopējā ministriju prasītā summa pasākumiem, kas saistīti ar ES, bija 61,9 miljoni latu. Valdība atbalstījusi pasākumus par 21,1 miljoniem latu, bet darba grupa ieteikusi šo summu samazināt pat līdz 13,2 miljoniem latu. Interesanti, ka valdība atbalstījusi ar ES nesaistītas prioritātes par 61,1 miljoniem latu.

Pašvaldības iesaistās starptautiskā projektā

Līvānu, Tukuma un Jelgavas pašvaldība piedalīsies starptautiskā projektā «Baltijas pilsētu forums – ilgtspējīgu stratēģiju ieviešana pilsētā attīstībā 2003 – 2006», pēc Līvānu novada domes deputāta Visvalda Gercāna teiktā informē LETA. Projekta dalībnieki ir 20 pašvaldības un 14 augstskolas no Zviedrijas, Somijas, Dānijas, Krievijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Polijas, kā arī četras nevalstiskās organizācijas. Projekta laikā plānots izstrādāt pašvaldību attīstības plānus atbilstošajās nozarēs, izveidot pašvaldību sadarbības tīklu un nodrošināt pieredzes apmaiņu starp augstskolām un pašvaldībām. Projekta budžets ir 1 610 000 eiro (982 100 latu).

Rezervētas visas Eirovizijas biļetes

Uz Eurovizijas dziesmu konkursa fināla koncertu, kas notiks 24. maijā Skonto hallē, jau rezervētas visas 4399 biļetes. Tās rezervējuši gan Latvijas iedzīvotāji, gan ārzemnieki. Īpaši aktīvi esot eiropieši, taču biļetes pasūtīt arī cilvēki no Austrālijas un ASV, informē LETA. Eurovizijas biļetes uz noslēguma koncertu maksā 50, 70, 90, 110 un 130 latus, bet uz pirmo un otro koncertu – 10, 12, 15, 20 un 25 latus. Biļešu iepriekšpasūtīšana sākās 13. decembrī, un rezervētas biļetes varēs izpirkt, sākot no 15. janvāra. Četrpadsmit kalendāro dienu laikā neizpirktās biļetes tiks laistas tirdzniecībā.

Sinoptiķi janvārī sola nepastāvīgu laiku

Janvārī sinoptiķi visā Latvijā sola nepastāvīgu laiku, kad salu nomainīs slapjš sniegs un pat lietus, atsaucoties uz Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūras informāciju, ziņo BNS. Janvāra pirmajā dekādē būs auksts un sauss laiks. Bieži nokrišņi iespējami mēneša otrajā dekādē, kad temperatūra naktī solās būt ap 0 grādiem, bet dienā paaugstināties līdz +3 grādiem. Īpaši nepastāvīgs laiks solās būt mēneša nogalē – gan līs, gan snigs slapjš sniegs. Taču janvāra pēdējās dienas atkal būšot visai aukstas – naktī līdz -20 grādiem.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekule, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Faks 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Svētki pensionātā

Galvenā pavāre Lūcija Bogdanova (no labās) par pensionāta iemītnieku ēdināšanu rūpējas jau 28 gadus. Kopā ar savām palīdzēm pavāri Māriti Kalvāni (vidū) un trauku mazgātāju Ingu Sprūģi ēdiena gatavošanas un pārējos virtuves darbus viņas veic ar lielu mīlestību, rūpējoties, lai ikdienas vienkāršais un arī svētku ēdiens būtu gana garšīgs, gana sātijs.

Sākums 1. lappusē.

Aizvadītais gads pensionātā

Pansionāta direktorei Valentīnai Gribrušai pie svētku galdā visu iemītnieku vārdā tika teikts paldies un vēlēti panākumi jaunajā gadā. Kāds bija aizvadītais?

Valentīna Gribruša priecājās par to, ka gads nav nesis sarūgtinājumus. Direktore pateicās saviem darbiniekiem, uzsverot, ka viņi strādā pēc labākās sirdsapziņas. Darbs ir ļoti smags, viņa teica, jo jāaprūpē veci, slimi cilvēki, starp viņiem arī ar garīgām kaitēm. Kādu laiku pensionātā uzturējās arī bijušie cietumnieki, kuriem mūža nogalē nav ne savu māju, ne ģimenes. Tas bija smags laiks, atcerējās direktore, jo viņi traucēja pārējo iemītnieku dzīvi. Tagad šādiem cilvēkiem valstī izveidots pensionāts ar speciālo režīmu. Diemžēl pensionātā no rajona pašvaldībā nokļūst arī hroniskie alkoholiķi, un šādas kategorijas vecu cilvēku aprūpe ir ļoti smaga. Atsevišķu telpu skandalozi plēguru izmitināšanai nav. Direktore uzskata, ka šīs kategorijas ļaudīm būtu jāliedz iespēja saņemt likuma paredzētos 15 procentus no pensijas, kas paliek katra pensionātā ievietota cilvēka personīgajā īpašumā. Tādā gadījumā viņiem nebūtu naudas alkohola iegādei. Taču no cilvēktiesību viedokļa tas nebūtu pareizi.

Aizvadītajā gadā pensionāta virtuves iekārta papildināta ar jaunu elektrisko plīti un ledusskapi. Atbilstoši prasībām sanitāro normu prasībām sagādāti jauni naži un rīki pārtikas apstrādei. Iegādāti divi pārvietojamie telefoni. Tagad sazināties ar saviem radniekiem pensionāta ļaudis, arī nesaigājošie, varēs no jebkuras istabīņas. Veikts kosmētiskais remonts guļošanai iemītnieku istabīņās. Tagad viss pensionāts ir kos-

mētiski izremontēts. Par rajona padomes papildus piešķirtajiem līdzekļiem izremontēts morgs. Noslēgta vienošanās ar uzņēmumu par sūkņa nomainīšanu katlu mājā, kas ļaus ekonomēt elektroenerģijas patēriņu siltā ūdens piegādē. Nopirkts jauns skapis medikamentu uzglabāšanai. Pensionāta stiprākajiem iedzīvotājiem vasarā organizēta ekskursija uz Rundāles pili.

Runājot par turpmāko, direktore uzsvēra, ka jānomaina ūdensvads un ārējā siltumtrase, bet tam vajadzīgi lielāki līdzekļi. Neistenots sapnis pagaidām ir kapelas, kā arī darba terapijas kabinetu un iemītnieku lietošanai paredzētas virtuves ierīkošana. Tas tiek pieprasīts atbilstoši Eiropas Savienības prasībām.

Ieviesta jauna štata vienība – sociālais darbinieks. Viņa pienākumu loks visai plašs. Neskaitot tiešos jautājumus, sociālā darbiniece rūpējas par kultūras pasākumu sarīkošanu, par telpu noformējumu, gādā par jubilaru apsveikšanu, atbild par garīgajām lietām, uzturot sakarus ar garīdzniekiem. Pārvietoties nespējīgajiem slimniekiem pēc viņu pasūtījuma par viņu personīgo naudu tiek pirktas preces.

Pansionātā visi darbi ir smagi, gan veļas mājā strādājošajiem, gan sanitāriem, kas apkopj guļošos, gan pārējiem. Katrs pensionāta iemītnieks ir cilvēks ar savu slimību, ar savu raksturu, un gadās, ka palīgos jāsauc policija, vai arī kāds psihiski slims jāsavaldā, stāstīja direktore.

Cilvēks, kuram uzticēties

Salenieku pensionāta sociālā darbiniece Valentīna Kočkere atzina, ka ir kļuvusi par pirmo cilvēku, pie kuras iemītnieki griežas ar savām vajadzībām. Bet nereti šiem cilvēkiem vienkārši gribas izkrist sirdi, un tas nemaz nav stāstāms citiem. Šeit ir daudz

«Nevienam nav noteikti jābūt
lielam cilvēkam. Ļoti labi,
ja viņš ir tikai cilvēks.»

A.Keips

Salenieku pensionāta iemītniekus ar jaušu ludziņu izklaidēja Vārkavas novada teātra trupas aktieri Anīta Brakovska (no kreisās), Anīta Sparāne un Jānis Brakovskis, kurš pēc izrādes kļuva par galantāko, veiklāko un asprātīgāko Salavecī. Foto: L.Rancāne

slimu cilvēku, ar kuriem jākontaktējas viņu sapratnes līmenī.

Rūpējoties par nespējnieku dzīvesprieka celšanu, Valentīna Kočkere aicina uz pensionātu pašdarbības kolektīvu. Tā ir tīra labdarība, jo neviens viņiem nemaksā par ceļa izdevumiem. Gada laikā šeit cemojušies daudzi. Pavisam nesen ar dziesmām iepriecināja folkloras ansamblis «Dzeipurs» no Vārkavas novada Arendoles, Līvānu 2. vidusskolas skolēnu grupa, pensionātā regulāri muzicē Jaseviču ģimene no Aglonas pagasta. Jaunā gada pirmajās dienās ciemos tiek gaidīts koris no Rīgas.

Līdz pavasarim vai 35 gadus

Kopumā Salenieku pensionātā dzīvošana ir visai saspīstos apstākļos. Vēl pirms Otrā pasaules kara celtā māja 1961. gadā piemērota pensionāta vajadzībām. Istabīnās mitinās pa četriem, bet dažā pat vairāk cilvēku. Guļošajiem un pat tiem, kuri vēl nedaudz spēj pārvietoties paši, nokļūšana lejā pa šaurajām, stāvajām kāpnēm nav iedomājama. Vecajos korpusos nav iespēju ierīkot liftu. Līdz ar to daļai šo cilvēku pasaule aprobežojas ar četrām sienām. Tos, kuri pensionātā nokļuvuši nesen, pasaule ārpus pensionāta velk atpakaļ. Arī kāds pusmūža gadu vīrs bez kājām saka, ka te viņš palikšot tikai līdz pavasarim, tad došoties prom. Pensionātā pavadīti pāris mēneši. Ārā viņš pārvietojas ar ratiņiem, bet telpās – ar rokām balstoties pret grīdu un šļūcot uz speciāla paliktnīša. Tomēr vēl joprojām nav pametis savu iemīļoto nodarbošanos – grozu pīšanu.

Pirmie mēneši paši grūtākie, skumji atzīst divas sievietes – Helēna Gudļevska no Stabulnieku un Leontīna Pudule no Galēnu pagasta. Vienu šeit nodzīvojuši gadu, bet otra – divus ar pusi gadus. Viņām te patīk viss – ēdiens,

darbinieku attieksme. Pamazām iejutušās jaunajos apstākļos. Pa reizei apmeklēj attāli radnieki, tomēr viņiem līdz Saleniekiem no Aglonas ir neērta nokļūšana, jo autobuss kursē ļoti neizdevīgā laikā. Kā mani uz šejieni atveda, tā vairāk no pagasta neviens nav apciemojis, bēdīgi saka viena no viņām.

Bet, piemēram, Adele Lazdāne pensionātā dzīvo kopš 1973., Veronika Pudule – kopš 1974. gada. Un arī vairākiem citiem vismaz gadus trīsdesmit pensionāts ir vienīgā vieta, ko saukt par mājām.

Savukārt vīram, kas pēdēji devē par Bišu Pēteri, tā bēda. Sievas meklējumos prāsnājis tuvu un tālu, un arī tagad, svētku reizē, aptaujā viešņas, vai no viņām neviens nav brīva, vai tādas sievietes nav starp paziņām. Bet, lūk, kādā no istabīņām, kur guļ rinda staigāt nespējīgu bedu-brāļu, skaļi raud vīrietis spēka gados, tā ap piecdesmit. Kad saslimis ar multiplo sklerozi, sieva pametusi.

No sirds dāvāti svētki

Dažs labs gulētājs bailīgi no Salaveča un ciemiņiem noslēpjas zem segas kā bērns, savukārt kāda stumj nost saldumu tūtas. Ir arī tādi, kuri paši vēl visai braši staigātāji, bet sakautrējušies un ar lielām grūtībām piedabūjami iet uz zāli, kurā pavisam augstu vilni sit jautrība.

Vārkavas novada teātra trupa bija uzdevumu augstums arī uzturot kopīgo svētku noskaņu. Īpaši Salavecis, kura lomā bija ieturējis Jānis Brakovskis. Viņš bija galantākais un uzmanīgākais Salavecis, kāds jebkad redzēts. Viņam nebija grūti nomesties uz ceļgala katras večiņas priekšā, palīdzēt viņai aiziet līdz eglītei, noskaitīt dzejolīti un aizvadīt atpakaļ. Ja tā bija dziesma, tad jau pēc pirmajām rindām melodiju uzķēra akordeoniste Terēze Trubiņa un pārējie aktieri.

L.Rancāne

REDAKCIJAS SLEJA, BIZNESS

Tiešie maksājumi, kurus Latvijas zemnieki saņems pēc iestāšanās Eiropas Savienībā

Saņemtais uzaicinājums Latvijai iestāties Eiropas Savienībā ir vairāku gadu ilga un saspringta darba rezultāts. Šogad jāveic plašs izskaidrošanas darbs, lai iedzīvotāji varētu droši un pārliecinoši teikt jāvārdus rudenī gaidāmajā referendumā. Visnedrošāk uz Eiropas Savienības pusi pagaidām nosliecas lauku iedzīvotāji, taču pēdējo socioloģisko aptauju dati liecina, ka zemnieki par Eiropu domā jau cerīgāk, pēc iestāšanās ES gaidot nopietnu atbalstu lauksaimnieciskajai ražošanai. Šajā publikācijā iepazīstināsim ar gaidāmajiem tiešajiem maksājumiem, kādus zemnieki saņems pēc iestāšanās ES.

2004. gadā Latvijas zemnieki varēs saņemt tiešos maksājumus 55 procentu līmenī (nevis 25 procentus, kā tas bija pirms iestāšanās ES). Šogad Latvijā subsidijas saņem tikai apmēram 10 tūkstoši saimniecību. Tiešos maksājumus pēc Latvijas iestāšanās ES saņems visas saimniecības (sākot no viena hektāra un viena dzīvnieka). Piemēram, lauku augu sektorā subsidijas šobrīd ir 15 latu uz hektāru (sākot no 15 hektāriem), 2004. gadā tās būs 50 latu, sākot no viena hektāra.

Graudaugi, eļļas augi, skābbarība (kvieši, rudzi, mieži, auzas, griķi, rapša sēklas u.c.) – 50,765 latu no hektāra.

Proteīnaugi (zirņi, lauku pupas, lupīna) – 58,41 latu no hektāra.

Šķiedras lini – 50,765 latu no hektāra. Šai kultūrai paredzētas vēl arī nacionālās piemaksas pirmajos gados pēc Latvijas iestāšanās ES. 2004. gadā piemaksas būs ne lielākas kā 2002. gadā, bet piecu gadu laikā tās tiks pakāpeniski samazinātas līdz ES līmenim. Bez tam atbalstu saņems arī linu pirmapstrādes rūpnīcas (2004. gadā – 51,92 latu par tonnu garšķiedras linu un 29,2 latu par tonnu īšķiedras linu).

Piens – 2005. gadā tiešajos maksājumos par tonnu piena zemnieki saņems 2,03 latus, 2006. gadā saņems 4,41 latu

par tonnu. Nākamgad paredzētas vēl arī nacionālās piemaksas 2002. gada līmenī. Piens ražotāju galvenais atbalsta avots būs piena cena. Zemkopības ministrija plāno, ka 2004. gadā tā varētu būt aptuveni 0,12 latu par litru, vēlākos gados pamazām tuvojoties 0,17 latu par litru robežai.

Tiešie maksājumi paredzēti arī citiem lauksaimnieciskās produkcijas veidiem. Tā par cietes kartupeļiem maksās 35,87 latus par tonnu iegūtās cietes. Atbalstu saņems arī cietes ražošanas uzņēmums – 2004. gadā tas būs 7,21 lats par tonnu produkcijas.

Speciālā liellopu (buļļu) prēmija – 68,145 latu par dzīvnieku.

Buļļu, vēršu, govju kaušanas prēmija – 25,96 latu par dzīvnieku.

Teļu (1 līdz 7 mēneši) kaušanas prēmija – 16,225 latu par dzīvnieku.

Ziditājgovju prēmija – 64,9 latu par dzīvnieku.

Piemaksa pie speciālās un ziditājgovju prēmijas – 9,44 latu par dzīvnieku, ja ganāmpulka blīvums ir 1,4 – 1,8, vai

18,88 latu par dzīvnieku, ja ganāmpulka blīvums ir līdz 1,4.

Aitu māšu prēmija – 6,8145 latu par dzīvnieku. 2004. gadā vēl paredzētas arī nacionālās piemaksas pagājušā gada līmenī, kas turpmāko piecu gadu laikā pakāpeniski tiks samazinātas. Bez tam papildus maksās par aitām, kuras tiek audzētas mazāk labvēlīgos apvidos, tajā skaitā arī Latgalē.

Eiropas Savienībā nav tiešo maksājumu cūku audzētājiem. Paredzētas tikai nacionālās piemaksas, kas 2004. gadā būs pērnā gada līmenī un piecu gadu laikā pakāpeniski tiks samazinātas. Latvijā var maksāt nacionālo atbalstu atbilstoši ES valsts atbalsta noteikumiem. Esošais atbalsts tiem neatbilst, bet to samazinās pakāpeniski un aizstās ar citu.

Sēkļu audzētāji arī saņems tikai nacionālās piemaksas, ko piecu gadu laikā pakāpeniski samazinās.

Bišu dravu turētājiem noteikts, ka ES tiešie maksājumi būs 0,487 latu par bišu saimi. **Sagatavoja L.Kirillova**

Ēc jēra gaļas būs pieprasījums

Šogad Aitu audzētāju asociācija ielāņojusi nopietni atbalstīt gaļas aitāudzēšanas saimniecības. 2002. gadā valsts subsidijas par aitāudzēšanu saņēma saimniecības, kurās bija vismaz 50 aitā mātē. Savukārt 2003. gadā, sekojot ES paraugam, Latvijā paredzēts

subsidēt gaļas aitāudzētājus ar vismaz 10 aitā mātēm. Zemniekiem, kas vēlas nodarboties ar aitāudzēšanu, līdz šī gada 1. jūlijam, būtu jānodrošina vismaz 10 aitā mātē liels ganāmpulks, kā arī sertificēts tīršķirnes teķis (par šādu vaislas teķi subsidijas

varētu būt 60 latu gadā), jāsakārto ganāmpulka numērācija, jāiekārto fermas uzskaites žurnāls aitā mātēm, teķiem un dzimušajiem jēriem. Asociācija arī atgādina, ka jēru gaļai nākotnē kvotas nav ierobežotas, jau trīs gadus ir spēkā piedāvājums ga-

ļas eksportam uz Vāciju, taču gaļas jēru joprojām trūkst. Samērā augstas ir šķirnes jēru cenas, elites un I klases aitiņas maksās Ls 1,50 par dzīvsvāra kilogramu.

(AgroPols)

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Livānos	Preiļos		Livānos	Preiļos
Gaļa, piena produkti			Kāposti	0,15	0,10-0,12
Cūkgaļa			Skābēti kāposti	0,40	0,40
Galva	0,80	0,80	Kiploki	0,80	0,60-1,0
Ribiņas	1,10	1,0	Sīpoli	0,20	0,20
Gurns	1,70-1,80	1,60-1,70	Sīpolloki	1,20	—
Stilbiņi	1,0	1,20	Puravi	—	0,50
Speķis	1,0-1,10	1,10-1,40	Āboli	0,15-0,25	0,15-0,20
Sālīts speķis	1,20-1,60	1,40	Žāvēti āboli	0,80	—
Žāvēts speķis	1,30	—	Rutki	—	0,30
Kakla karbonāde	1,80-1,90	1,90	Dzērvenes	—	0,80
Karbonāde	2,40-2,50	2,20	Pupiņas	0,60	0,60
Tauki	0,60	0,80	Medus (kg)	2,80	1,80-2,0
Liellopa, teļa gaļa	1,70	—	Bišu maize (100 g)	—	1,20
Aitas gaļa	1,30	—	Ziedputekšņi (250g)	—	1,0
Olas	0,65	—	Propoliss (100g)	—	0,80
Dārzeņi, augļi, ogas, medus			Linsēklu eļļa	2,80—3,0	2,60-2,80
Kartupeļi	0,08-0,12	0,07-0,09	Linsēklu raudi	—	0,25
Bietes	0,25	0,20	Kvieši, mieži, auzas	0,10	—
Burkāni	0,20-0,25	0,20			

Sagatavoja G.Kraukle

Valūtas kurss bankās Preiļos (3. janvārī)

Valūta (Ls)	Hipotēku banka	Baltijas Transītu banka	Unibanka	Hansabanka
ASV dolārus pērk	0,5988	0,586	0,5863	0,5854
ASV dolārus pārdod	0,6045	0,593	0,5924	0,5920
Eiropa pērk	0,5949	0,605	0,6069	0,6069
Eiropa pārdod	0,6037	0,616	0,6154	0,6163

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklusīsim pa tālr. 1-53-07056.

Gads nesīs pelnīto

Apsveikumu straumes izsīkušas, svina un alvas krājumi laimes liešanai tāpat. Atbilstoši katra iespējām un vēlmēm Jaunais gads apsveikts ar piparmētru tējas krūzīti, ar glāzi šampanieša, vai ar personīgi apmaksātu ugunošanu. Cerams, ka visiem tas sāks skaisti. Pieminot skaisto, gribas pateikt kādu vārdu tiem, kas vēlējas, lai būtu par ko papriecāties arī ceļa gājējiem. Svētku dienās, pareizāk sakot, vakaros, nācās vairākas reizes šķērsot Preiļu rajonu, kā arī mērot ceļu līdz Rīgai un atpakaļ. Veroties piķa melnajā tumsā aiz mašīnas loga, ikreiz bija patīkami ieraudzīt lielu vai mazu, bet ar krāsainām elektrolampiņām izgreznotu un mirdzošu svētku egli pie kādām mājām. Dažviet tā atradās uz jumta, cita nama saimnieki izrotāto egli bija novietojusi pagalmā vidū. Dažs labs elektrisko spuldziņu virteni bija izvījis cauri ābeles vai cita pie mājas augoša koka zariem. Pie mājām bija redzamas arī tumsā spīdošas briču, salaveču, eglīšu figūras. Īpaši greznas izskatījās tās mājas, kuru logu un durvju ailes, vai arī ēkas kontūras tika izgaismotas ar lielāku spuldžu virteni. Skaties tumsai cauri ir priecājies par tādu svētkus gaidošu māju, un nevari nedomāt, ka šajās mājās dzīvo laimīgi, gaiši cilvēki. Sevišķi gribas uzteikt agloniešus un rušniešus. Pa ceļam no Preiļiem līdz Aglonai varēja braukt kā caur aleju, kura sastāvēja no krāsainiem, gaismu starojošiem kokiem. Par Rīgai tuvāko pilsētu apkārtni pat nerunāsim, to īpašnieki savai fantāzijai bija ļāvuši valū. Bet ceļā no Līvāniem līdz Preiļiem tumsa šķita smaga un ilga, te melnajā ziemeļu naktī reti kāda māja sūtīja svētku sveicienu arī svešiniekiem.

Protams, personīgās mājas izrotāšana šādā veidā ir samērā dārgs priekšs, taču, — kas gan nav dārgi? Un vai to neatsver tie klusie paldies un patīkamās izjūtas, ko mājai un tās iedzīvotājiem sūta garāmbraucēji? Gribas pateikt paldies arī visiem tiem, kas uz savu māju palodžēm vakaros novietoja iedegtus elektriskos svečturus. Latvija ir mūsu kopējās mājas, un, svētkos izrotājot savu māju, mēs darām skaistu kopējo. Varbūt ar gadiem pienāks arī tāds laiks, ka ziemas saulgrīču laikā mūsu Latvijas kontūras no kosmosa augstumiem izskatīsies kā tāds mazs mirdzošs taurenītis, jo svētku sagaidīšanā melnā, ārēji neapgaismotā namā tiks uzskatīta par negodu.

Bet ar to rotāšanos reizēm var iziet arī greizi. Kā, piemēram, autovadītājam, kurš automašīnā pie priekšējā loga arī mēdza iedēdināt mazu krāsainu svečturīti. Kamēr kādā jaukā vakarā bargs ceļu policists par šo pārkāpumu piedraudēja ar soda naudu līdz desmit latiem. Acīmredzot, piestiprināšanai mašīnās domātie svečturīši vietējos veikalos pārdošanā iekļuvuši kļūdas pēc. Ceļu satiksmes noteikumos to lietošana aizliegta. Tomēr varbūt pareizāka policista reakcija uz šo «smago noziegumu» būtu likt noņemt šo svečturīti, nevis sākt ar draudiem par soda naudu.

Draudēt ir vieglāk par vieglu. Kad ieradījū kaimiņu, kurš 20 grādu salā jauca nost uz balkona ierikoto ziliņu barotavu un ar sniega pikām apmētāja izsalkušos putniņus, bažīgi apjautājos par viņa veselību. Vai zilītes nav putni, viņš dusmīgi atrūca un kaut ko piepilda par policiju, zemessardzi, administratīvajām komisijām un tamlīdzīgi, teikdams, ka vajag lasīt Preiļu novada domes nolikumu par kārtību. Biju spiesta iet pie viņa un aizņemt šos noteikumus. Jā, melns uz balta stāvēja rakstīts, ka putnu barošana pilsētā nav pieļaujama, un minētas institūcijas, kam šī noteikuma izpilde jāievēro. Tā tai dzīvītē iet. Vieni bāudu sagādā zobenu cīņu šķinda un par labāko dāvanu uzskata rāpieri vai zobenu. Otriem ziemā patīk mosties, kad aiz loga savu dziesmiņu skandina paēduši putneji.

Tomēr notikumi dzīvē jāuztver filozofiski. Principā man no tā nekļūst sliktāk, ja kāds kaut ko nesaprot. Sākot Kazas gadu, gribas teikt, ka būtībā ir vienalga, vai blakus sprinģo kaziņa vai aitiņa, smagus soļus liek zirgs, šnāc pūķis vai lokās čūska, tekalē žurka. Tikai no mums pašiem, nevis no šiem dzīvniekiem ir atkarīgs, ko kārtējais gads mums nesīs.

L.Rancāne

PROBLĒMA

Bucenieku izgāztuves fenomens

Kam pieder? Kas atbildēs?

Bucenieku nelegālā atkritumu izgāztuve ir Jersikas pagasta teritorijā, tā atrodas stāvlaukumā un ietilpst ceļa joslā, līdz ar to apsaimniekošana jāuzņemas Latvijas Autoceļu direkcijai, ko tā arī veic, regulāri izvedot atkritumu kalnus. Paradokss ir tas, ka atkritumus uz Buceniekiem lielākoties ved Līvānu pilsētas iedzīvotāji, līdz ar to daļa atbildības būtu jāuzņemas arī Līvānu novada pašvaldībai, meklējot cēloņus līdz galam nesakārtotajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, par ko liecina šāda iedzīvotāju rīcība. Ja ar atkritumu savākšanu pilsētā viss būtu kārtībā, jāšaubās, vai kāds tērētu degvielu un vestu atkritumu kulītes uz blakus pagastu.

Līdzās stāvlaukumam ir skaists priežu sils, kas ir privātpašums, un arī tas regulāri tiek piegruzots. Šai problēmai jau daudz gadu garumā neviens nespēj rast risinājumu, un visas iesaistītās puses ir spiestas atzīt, ka patlaban notiek tikai cīņa ar sekām nevis cēloņiem.

Vides speciālisti ceļ trauksmi

Vairākkārt sarunās ar «Novadnieku» par nelegāli ierīkoto izgāztuvi, kas ir pretrunā visām vides normām, sašutumu paudusi Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja **Solveiga Mazjāne**.

— Tā ir stihiski veidota izgāztuve, kuras esamībai šajā gadījumā nav nekāda pamata. Stāvlaukums ir domāts autobraucējiem un atkritumu urna – tukšas limonādes pudeles vai čipsu pakas izvietošanai, bet ne jau logu rāmjiem, veciem apaviem un citiem sadzīves atkritumiem, ko uz šejieni ved pilsētnieki. Ir bijušas sarunas ar Latvijas Autoceļu direkciju, esam piedāvājuši savu palīdzību šī jautājuma risināšanā arī policijai, rīkojot reidus, lai aizturētu vainīgās personas. Pagaidām no policijas puses atsaucības nav. Katrā ziņā esam gatavi sadarbībai, — saka S.Mazjāne.

Bucenieki – īpašs gadījums

Līdzīgi stāvlaukumi atrodas arī citviet Rīgas – Daugavpils šosejas malā, piemēram, pie Jersikas mežniecības, kā arī uz robežas starp Preiļu un Jēkabpils rajonu, taču Bucenieki ir īpašs gadījums. Vairākkārt, ka stāvlaukums atrodas nomaļā vietā mežmalā, kur blakus nav dzīvojamu māju, spriež S.Mazjāne. — Nesaprotu cilvēkus, kas atkritumus uz turieni ved, viņi taču jau vienreiz ir samaksājuši pilsētas komunālajam dienestam par to izvešanu, bet vēl tērē līdzekļus, lai aizgādātu atkritumus uz mežu.

Atkritumu apsaimniekošanas

likums paredz, ka atbildīgs par neatļautās vietās uzglabātiem atkritumiem ir vai nu to radītājs, vai arī īpašnieks, kura teritorijā tie atrodas. Tā kā atkritumu radītājus jeb personas, kas tos izsviedušas, identificēt ir sarežģīti un vienīgais veids, kā to izdarīt, ir pieķert vainīgo «pie rokas», atbildību nes teritorijas apsaimniekotājs — Latvijas Autoceļu direkcija un līdzās esošā meža īpašnieks. Gan viens, gan otrs rūpējas par teritorijas sakopšanu, taču tas neaizsargā problēmu – iztīrītais stāvlaukums atkal tiek piegruzots.

Lielie sodi nebiedē, kamēr tie nav jāmaksā

Ja vainīgo pieķer, sods ir nopietns. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (LAPK) par atkritumu aprites noteikumu pārkāpšanu (savākšanas, šķirošanas, uzglabāšanas, transportēšanas, apglabāšanas vai likvidācijas noteikumu pārkāpšanu) paredzēts sods līdz 200 latiem.

Vides speciāliste uzsver, ka šāda izgāztuve ir nopietns kaitējums apkārtnē, jo atkritumi neglabājas tikai konteinerā, tie novietoti uz zemes, izplatās apkārtnē meža teritorijā, tādēļ arī no šāda viedokļa vainīgo ir iespējams sodīt. LAPK paredz sodu līdz 250 latiem par zemes, mežu, ūdeņu, atmosfēras gaisa vai citu dabas objektu piesārņošanu ar notekūdeņiem, ķīmiskām vielām, ražošanas, komunālās saimniecības vai sadzīves atkritumiem.

Jersikai nepelnīts kauna traips

Tieši tā šo problēmu raksturo Jersikas pagasta pādomes priekšsēdētāja **Maija Spūle**, kuras vadītās pašvaldības teritorijā Bucenieku fenomens vērojams jau vismaz piecus gadus. Bieži vien sarunās ar kolēģiem, citu pašvaldību vadītājiem, jersikiešiem tiek atgādināts – redz, kāds nesmukums jūsu pagastā. Tāds tas tiešām ir, bet pie tā nav vainojami jersikieši, kas vairākkārt pauduši savu sašutumu par notiekošo, bet gan Līvānu pilsētas iedzīvotāji, kas pamatnā regulāri piegruzot Bucenieku stāvlaukumu, stāsta M.Spūle.

— Pati savām acīm esmu bijusi lieciniece, kad Līvānos labi zināmi cilvēki, kas personīgi pazīst arī mani, izmet atkritumu maisiņus. Kad aizrādu, saka, ka tā ir pēdējā reize un vairāk šādi nerīkošoties. Taču, kad pēc neilga laika cilvēks atkal dara to pašu, man vairs nav spēka atgādināt. Kā tā var rīkoties?!

Bomžiem teritorijas sadalītas

Starp atkritumu izgāzējiem ir daudzi veikali un firmas, kas te ved tirdzniecības atkritumus – tukšas kartona un koka kastes, taču lielākoties Buceniekus apmeklē privātpersonas. Īpaši strauji konteineri piepildās brīvdienās,

Šosejas Rīga – Daugavpils kreisajā malā tūlīt aiz Līvāniem, Jersikas pagasta Buceniekos, nomaļā vietā, meža malīnā atrodas ērts stāvlaukums, kas paredzēts, lai noguris ceļinieks piestātu, atvilktu elpu, izlocītu kājas, varbūt apēstu savu līdzpaņemto sviestmaizi un, izmetis atkritumu urnā pāri palikušo sviestmaizu papīru, brauktu tālāk. Diemžēl šī vieta jau vairākus gadus pārvērsta par nelegālu izgāztuvi. Ko tik Buceniekos neizmet – te mētājas ne vien atkritumu maisiņi, bet arī veci dēļu gali un kartona kastes, nolietotas gultas un divāni, nevajadzīgi skapji, nederīgi televizori, velosipēdi un ledusskapji. Reiz te bijis izsviests pat zārks.

● Fotografēšanas brīdī Bucenieku izgāztuve bija nesena kā iztīrīta, taču cīkārte te paveras krietni briesmīgāka aina. Sevišķi nepievilcīgs šis stāvlaukums šosejas Rīga – Daugavpils malā izskatās vasarās. Foto: G.Kraukle

un vasarās šī problēma ir izteiktāka nekā ziemā, jo daudziem līvāniešiem Jersikā ir mazdārziņi. Daudzi ir vismaz tik saprotoši, ka atkritumus sasaiņo plastmasas maisos, taču ik dienas izgāztuvi apmeklē arī pilsētas bomži, kas maisus saplēš un saturu vēlreiz pārmeklē. Rezultāts ir izkaisīti atkritumi, ko vējš un klejojoši suņi iznēsā pa tuvējo mežiņu. Arī bomžiem te noteiktas savas robežas, uz Buceniekiem gandrīz ik dienas ar ratiņiem brauc kāds vīrs no Līvāniem, ievērojuši jersikieši.

Pilsētniekiem jāpakļaujas grafikam

To, ka atbildība jāuzņemas arī pilsētai, nenoliedz arī Līvānu novada domes izpilddirektors **Aleksandrs Karpenko**. Viņš uzskata, ka ideālajā variantā iedzīvotājiem būtu jāklūst apzinīgākiem, saprotot, ka tas ir stāvlaukums nevis atkritumu izgāztuve. Tomēr reālais risinājuma variants, pēc A.Karpenko domām, ir konteineru tipa atkritumu sistēmas ieviešana Līvānos. Patlaban tādas nav, un iedzīvotājiem jāpakārto sava dzīve no augšas noteiktam atkritumu savācējmašīnas apmeklējuma grafikam, kas noteiktas dienas noteiktās stundās uz īsu brīdi piestāj daudzstāvu mājas pagalmā. Ja savu maisiņu neesi paguvjis izmest, tad atliek divas iespējas – vai nu skriet uz kaimiņu pagalmu, vai arī vest atkritumus uz izgāztuv pašam. Loģisku aprēķinu vadīti, pilsētnieki atkritumus ved uz Buceniekiem nevis uz apmēram 6 km tālo pilsētas izgāztuvi, kur par pakalpojumu ir jāmaksā.

Domē par konteineriem domā

Doma par konteineru ieviešanu nebūt nav aktualizējusies līdz ar šī materiāla tapšanu, par to runāts

jau daudzus gadus. Esošā sistēma neapmierina gandrīz nevienu, atzīst A.Karpenko, taču pārmaiņas prasa līdzekļus.

Nopietnāk pie šī jautājuma Līvānu novada dome ķērusies 2002. gada pavasarī, kad tika pieņemts attiecīgs domes lēmums. Tika spriests par konteineru pirkšanu vai izgatavošanu un speciālas automašīnas iegādi, kas būtu piemērota gan konteineru izbēšanai, gan arī pašreizējai – maisiņu savākšanas sistēmai. Diemžēl aktivitātes tā arī noklusušas p/u «Dzīvokļu un komunālās saimniecības» sliktās finansiālās situācijas dēļ, jo ziemas periodā visi brīvie līdzekļi ieguldīti dzīvojamā fonda sakārtošanā: durvju, logu un jumtu remontiem.

Vajadzīgi 20 tūkstoši latu

Pēc pašvaldības veiktajiem aprēķiniem konteineru sistēmas ieviešana pilsētā varētu izmaksāt vairākus desmitus tūkstošus latu. Šo summu sastādā lietotas universālas savācējmašīnas iegāde, kas maksā no 5 līdz 10 tūkstošiem latu, kā arī 100 – 150 konteineri. Viens konteiners maksā no 60 līdz 150 latiem, atkarībā no tā, vai tas izgatavots no metāla vai plastmasas. Kopumā konteineru sistēmas ieviešana pašvaldībai izmaksātu no 12 tūkstošiem latu lētākajā variantā līdz pat divdesmit un vairāk tūkstošiem latu.

A.Karpenko uzsver, ka daudzdzīvokļu māju uznieki pie jaunās sistēmas pierastu ātri, problēmas varētu radīt privātmājas mītošie, kuriem būtu jāiegādājas konteineri un jāslēdz līgums par to izvešanu. Savukārt, lai kontrolētu atkritumu savākšanu privātmāju rajonos, neiztikt bez municipālās policijas, kuras pilsētā nav. Šobrīd privātmāju rajonos no atkritumiem iedzīvotāji atbrīvojas, kā

prazdami. Arī Rožupē un Turkos atkritumi ir problēma, jo urnas uzstādītas tikai pagastu centros.

Risinājuma ceļi jāmeklē kopīgi

Risinājuma ceļi, lai ieviestu kārtību Buceniekos, jāmeklē kopīgi. Gan pilsētai, novēršot problēmas cēloni, ko var izdarīt, sakārtojot atkritumu saimniecību, gan citām, ko patlaban dara Autoceļu direkcija, uzsver tās Preiļu nodaļas vadītāja pienākumu izpildītājs **Gunārs Jakovels**. Ceļu kopšanas darbus, tajā skaitā Bucenieku stāvlaukuma tīrīšanu Autoceļu direkcija veic reizi nedēļā.

Ir saņemtas vēstules gan no Daugavpils reģionālās vides pārvaldes, gan no Jersikas pagasta iedzīvotājiem ar lūgumu kaut ko darīt lietas labā. G.Jakovels stāsta, ka iespējamie risinājuma varianti ir vairāki. Viens no tiem – vispār likvidēt stāvlaukumu, izrokot tam priekšā grāvi, laukumu rekultivējot un uzberot melnzemi. Atkritumu urnas noņemšana, viņaprāt, neatrisinās problēmu, — netīrumus vedīs un bērs tāpat kā līdz šim.

Tāds pats viedoklis ir arī M.Spūlei, taču viņa atzīst, ka likvidēt stāvlaukumu nebūtu pareizi, jo tur bieži atpūšas autobraucēji un šādi laukumi ir visās Eiropas valstīs, kāpēc lai Latvija būtu izņēmums.

Otrs iespējams risinājuma variants — meklēt atsaucīgu privātfirmu, kas vēlētos stāvlaukumā ierīkot kafējnicu vai kā citādi to apsaimniekot. No Autoceļu direkcijas pat izskanējis piedāvājums bez atlīdzības atdot laukumu apsaimniekotājam, kurš tad uzņemtos arī kārtības uzturēšanu tajā. G.Jakovels gan izteica šaubas, vai atradīsies privātzņēmējs, kas objektā būtu gatavs ieguldīt šādus līdzekļus.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA

Mazais LOSP – tagad arī Preiļos

Sava lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome jeb mazais LOSP, kas aizstāvēs zemnieku intereses valsts līmenī, tagad darbojas arī Preiļos: aizvadītā gada nogalē mūsu rajonā darbu sāka Latvijas pirmais reģionālais lauksaimniecības centrs, ko finansē Zemkopības ministrija un starptautisks projekts. Līdzīgi reģionālie centri izveidoti arī Cēsīs, Valmierā, Jelgavā un Talsos, šogad tādos plānots atkārtēt vēl 10 pilsētās.

Par to, ko jaunais centrs piedāvās zemniekiem un lauku iedzīvotājiem, «Novadnieka» saruna ar lauksaimniecības centra vadītāju VALIJU RUISU. Preiļu lauksaimniecības centrs ir tapis Latvijas – Dānijas projekta rezultātā kā kārtējā lauksaimniecības konsultāciju biroja aktivitāte. Centra darbības pamatdoma ir uz klausīt un apkopot atsevišķu zemnieku un lauksaimnieku organizāciju viedokļus un pārstāvēt tos valsts līmenī. Centrs atrodas Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja telpās, Raiņa bulvārī 21 a, un to darbība ir cieši saistīta. Šeit zemnieks var saņemt gan konsultāciju, kā sēt, plaut, mēsot vai kārtot grāmatvedību, gan izteikt savas vēlmes, paust kritiku vai ierosinājumus, kas nepalik tikai Preiļos, bet par to tālāk uzzinās arī lēmumu pieņēmēji Rīgā. Ne mazāk svarīgi ir arī tas, ka centrs noosinās iespējas, lai jebkura zemnieku organizācija un atsevišķs zemnieks maksimāli ātri saņemtu informāciju par jaunākajiem lēmumiem, kas varētu skart viņa saimniecību un tiek pieņemti Rīgā. To, ka šādi informācijas apriti ir milzīga nozīme, pierādīja aizvadītā vasara, kad, pateicoties lauksaimnieku organizāciju un zemnieku vienotībai, izdevās «izcīnīt» kompensācijas par sausuma radītajiem zaudējumiem.

Katru mēnesi centra vadītāja pārstāvēs reģiona zem-

nieku intereses visās LOSP sēdēs Rīgā, kur tiek lemti svarīgākie ar lauksaimniecības politiku saistītie jautājumi. V.Ruisa atzīst, ka lauksaimniecības centrs nebūt neaizstāvēs tikai lielo zemnieku intereses, bet īpaši cīnīsies par sīksaimniecību, kurās ir 3-5 govīs, nākotnes izredzēm. – Preču ražošanas saimniecības zināmā mērā jau ir iekļāvušās tirgus aprītē un var strādāt, taču vislielākajā situācijā ir tieši nelielās – 3-5 govju saimniecības, un no šīs problēmas risināšanas mums nekur neizbēgt. Tieši tādēļ pēdējā LOSP sēdē, kas notika decembrī, paudu nostāju, ka subsidiju saņēmēju apjoms ir maksimāli jāpalielina, noņemot ierobežojošos faktorus, jo, — kas tad ir subsidija? Tā ir nesāņemtā naudas daļa, kurai vajadzēja būt pie produkta cenas. Attīstību tā neveicina, bet ir ļoti nepieciešama, — uzskata V.Ruisa.

Otrs centra darbības virziens būs lauku iedzīvotāju izglītošana jautājumos, kas saistīti ar iestāšanos Eiropas Savienībā. Jau 17. janvārī lauksaimniecības centrs aicinās visus interesentus uz pirmo semināru, kura vadmotīvs: «Pats domā, cīnies, spried un sver, pats uz Eiropas Savienību sev durvis ver». Tajā plašu informāciju sniegs Zemkopības ministrijas valsts sekretāre Laimdota Straujuma, viņas vietnieks Aivars Lapiņš, kā arī citi kompetenti

● Valija Ruisa 1986. gadā absolvējusi Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, viņai ir sava piemējas saimniecība ar trim slaucamām govīm Sutru pagastā. Līdz šim zemnieki viņu pazina kā uzņēmuma «Preiļu siers» izejvielu kvalitātes tehnologu. Foto: G.Kraukle

speciālisti. Šo iespēju aicināti izmantot visi laukos dzīvojošie, jo šis seminārs Latvijas – Dānijas projekta «Lauku iedzīvotāju līdzdalības paaugstināšana, pilnveidojot izpratni par ES» ietvaros nebūs pēdējais. Līdzīgi semināri visa gada garumā notiks ne tikai Preiļos, bet arī pagastos. To mērķis ir aptvert pēc iespējas plašāku auditoriju, lai lauku cilvēks līdz referendumam saņemtu objektīvu nevis sagrozītu vai tendenciozu informāciju par to, kā ES ietekmēs viņa ģimeni un saimniecību. V.Ruisa uzsver, ka svarīgi apzināties ne tikai ieguvumus, bet arī mīnusus, ko nesīs ES, tādēļ ikviens ir aicināts nākt ar saviem ierosinājumiem vai jautājumiem jau laikus, lai varētu tos sistematizēt un semināru laikā iegūt pēc iespējas pilnīgākas atbildes. Kā lektori semināros piedalīsies ne tikai Latvijas, bet arī ārzemju speciālisti, kas stāstīs par savas valsts lauku iedzīvotāju

pirmsiestāšanās pieredzi.

Kādas ierosmes no zemniekiem lauksaimniecības centrs gaida pašlaik? Aktuālākais ir jaunais subsidiju nolikums, kas vēl top. Šobrīd valsts līmenī aktīvi tiek strādāts pie kvotu mehānisma izveides, kuru ievieš pēc iestāšanās ES. Arī šajā jautājumā lauksaimniecības centrs gaidīs zemnieku ierosinājumus.

Lauksaimniecības centra speciālisti ir gatavi izbraukt arī uz pagastiem, lai informētu lauku ļaudis ne tikai atsevišķi rīkotos semināros, bet, piemēram, dāmu kluba vai pensionāru apvienības tikšanās reizēs, tādēļ V.Ruisa mudina droši aicināt ciemos un arī pašiem nākt uz Preiļu lauksaimniecības centru, **Preiļos, Raiņa bulvārī 21a**. Centrs strādā ik darba dienas no 8.00 līdz 17.00. Tikšanās var sarunāt arī iepriekš, zvanot pa tālruni **5381264 vai 9502436** Valija Ruisai.

G.Kraukle

Apguva bioloģiskās saimniekošanas zinības

Bioloģiskās lauksaimniecības piekritēji jauno gadu sāka ar zinību apguvi. 2. un 3. janvārī Preiļos notika plašs seminārs par bioloģiskās lauksaimniecības šī gada aktualitātēm. Tajā piedalījās vairāki desmiti zemnieku no Preiļu, Krāslavas un Daugavpils rajona.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere, par bioloģiskās lauksaimniecības produktu aprites un sertificēšanas kārtību

semināra klausītājiem stāstīja lektore, Gulbenes lauksaimniecības konsultāciju biroja speciāliste Inta Serge.

Lektore uzsvēra, ka šogad saimniecībās ļoti svarīgi ir ieviest stingru grāmatvedības uzskaiti, zemniekiem jāseko līdzi visām izmaiņām noteikumos. Viena no aktualitātēm skar atļaujas, kas jāsaņem no Pārtikas un veterinārā dienesta gadījumos, kad bioloģiskās saimniecības īpašnieks, teiksim, vēlas iepirkt saimniecības paplašināšanai lopus no saimniecības, kurā netiek ievērotas bioloģiskās metodes. Tādos gadījumos Pārtikas un veterinārā die-

nesta atļaujas ir obligātas. Inspektori, apsekojot biosaimniecības, sekos arī tam, vai ir iekārtoti lopu reģistrācijas žurnāli, kā arī cita nepieciešamā dokumentācija.

Seminārā tika sniegti arī praktiski padomi augkopībā un lopkopībā. Inta Serge zemniekus iedrošināja, ka, piemēram, vircu un pelnus var izmantot graudu apstrādei pirms sējas, tie būs veselīgi un stipri. Nātru novilkumu ieteicams lietot pret kāpostu kāpurēm un sprādzēm. Visu augu laistīšanai noder strutenes, pienešes, tikai jāatceras, ka novilkums noteikti jāatšķaida ar ūdeni,

citādi augus var apdedzināt.

Pēdējā laikā mainījies uzskats par zāģu skaidu kaitniecisko iedarbību. Speciālisti pārliecinājušies, ka kompostā ar biokompostētājiem zāģu skaidas var izmantot augkopībā.

Seminārā zemniekiem bija iespēja pieteikties uz individuālām konsultācijām augu seku sastādīšanai saimniecībās. Sakarā ar to, ka uz semināru nebija ieradušies visu bioloģisko saimniecību īpašnieki, ir iespēja par neskaidriem jautājumiem tikties un aprunāties pavasarī pirms lauku darbu sezonas.

L.Kirillova

PAŠVALDĪBĀS

Riebiņu pagastā

■ **LABI NOVĒRTĒ POLICIJAS INSPEKTORA DARBU.** Pašvaldības deputāti regulāri uzklasa policijas iecirkņa inspektora Oļega Ivanova darba pārskatu. Kārtējā pagasta padomes sēdē viņa darbs kārtības uzturēšanā un likumpārkāpumu novēršanā un atklāšanā novērtēts kā labs. Pēc inspektora domām, noziegumu atklāšana problēmas nesagādā, jo toš pārsvārā izdara jau zināmas personas. Līdz ar to Riebiņu pagastā atklāti gandrīz visi noziedzīgie nodarījumi. Par vienu no galvenajiem uzdevumiem inspektors uzskata darbu ar personām, kuras atgriezušās no soda izciešanas ieslodzījuma vietās.

■ **LEMJ PAR RACIONĀLU LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMJU IZMANTOŠANU.** Pēc pagasta zemes ierīkotājas Ainas Tumašovas sagatavotās informācijas par lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārraudzības rezultātiem, konstatēts, ka apsekotas 875 saimniecības ar kopējo lauksaimniecībā izmantojamo zemju platību 6846,5 hektāri. 126 saimniecības neapstrādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi 989,3 hektāru platībā, no tās 644 hektāri (71 saimniecība) ir meliorētās platības. Ir arī pārlieku mitrās platības – 288 hektāri. Liela daļa saimniecību savas zemes platības dažādu apstākļu dēļ neapstrādā ilgstoši, tāpēc labprāt tās iznomātu vai pārdotu. Deputāti tika informēti par Latgales Investīciju fondu, kas izrādījis interesi neapsaimniekoto zemju pirkšanā un nomā. Taču deputāti arī atzīmē, ka ar brīvo zemju pārdošanu nevajadzētu steigties, jo, ieejot Eiropas Savienībā, arī Latvijas zemēm būs pavisam cita, daudz augstāka vērtība.

■ **JĀSAKĀRTO BŪVOBJEKTI.** Viena no ES prasībām ir tāda, lai pašvaldībās nebūtu nepabeigtu celtniecības objektu, neapsaimniekotu un izdemolētu ēku, deputātus informēja pašvaldības vadītājs Voldemārs Adamovičs. Šajā sakarā pieņemts lēmums brīdināt zemes un nesakārtoto celtniecības objektu īpašniekus, lai nepabeigtā būvniecība tiktu pabeigta vai atbilstoši noteikumiem iekonservēta, bet pamestie objekti nojaukti vai rītiem atrasti īpašnieki, kas tos sakārtoju un turpmāk apsaimniekotu. Sastādīts arī saraksts, kurā ietverti gan pamestie objekti, gan ēkas, kuru celtniecība nav pabeigta, tajā skaitā ir vairākas fermas, artēziskās akas, zemes platības, nesakoorti augļu dārzi, kā arī vairākas nepabeigtas celtnes Riebiņu ciematā.

■ **IZVEIDOTA KOMISIJA DARBAM AR NEPILNGADĪGAJIEM LIKUMPĀRKĀPĒJIEM.** Pamatojoties uz likumu «Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem», deputāti izveidojuši komisiju piecu cilvēku sastāvā darbam ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem. Šajā komisijā darbosies Riebiņu iecirkņa policijas inspektors Oļegs Ivanovs, Riebiņu pagasttiesas priekšsēdētāja Aija Vagale, pašvaldības sociālā darbiniece Ļubova Laputj, Riebiņu vidusskolas sociālā pedagoge Ilze Čamane un zemessargs Viktors Golubevs.

■ **BRĪDINA PAR NELIKUMĪGU UZŅĒMĒJDARBĪBU.** Pagasta padomes deputāti nolēmuši brīdināt SIA «Zabegi» direktoru Māri Utinānu, ka līdz šī gada 10. janvārim ir jānokārto visas formalitātes atļaujas saņemšanai atkritumu apsaimniekošanai atbilstoši saistošajiem noteikumiem. Šādu lēmumu pašvaldībai nācās pieņemt sakarā ar to, ka saņemta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes informācija par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nelikumīgu uzņēmējdarbību Riebiņu pagastā. Šo uzņēmējdarbību bez likumā paredzēto atkritumu apsaimniekošanas atļauju saņemšanas veic SIA «Zabegi».

■ **APSTIPRINA FINANSĒJUMU BŪVVALDEI.** Deputāti nolēma, ka šī gada budžetā 770 latī tiks piešķirti Preiļu rajona pašvaldību apvienotajai būvvaldei. Šāds finansējums no Riebiņu pagasta padomes nepieciešams saskaņā ar apvienotās būvvaldes izdevumu tāmi 2003. gadam.

■ **PRESI LASĪS BĒRNUDĀRZNIEKI UN PIEAUGUŠIE.** Pašvaldība atvēlējusi līdzekļus preses izdevumu abonēšanai. Tā Riebiņu pirmsskolas izglītības iestādei šim nolūkam tika piešķirti 20,68 latī, bet Pieniņu bibliotēkai 158,05 latī.

■ **CER PALĪDZĒT KAPSĒTAS LABIEKĀRTOŠANĀ.** Deputāti izskatījuši Kokoriešu ciema iedzīvotāju, kuru piederīgie apbedīti Kokoriešu kapsētā, iesniegumu ar lūgumu palīdzēt kapsētas labiekārtošanā. Cerot uz to, ka Nodarbinātības valsts dienests slēgs līgumu par bezdarbnieku nodarbināšanu, pašvaldība cer tādā veidā palīdzēt labiekārtot kapsētu un tās tuvāko apkārtni.

IZMAIŅAS LIKUMOS

Stājušies spēkā grozījumi Civilprocesa likumā

No 2003. gada 1. janvāra ir stājušies spēkā grozījumi Civilprocesa likumā. Šie grozījumi būtiski maina kārtību, kādā turpmāk tiks izskatītas civilīties tiesās, tāpēc svarīgākie no tiem ir jāzina katram. Par svarīgākajām izmaiņām stāsta zvērināta advokāte AGNESE SEVASTJANOVA.

No 2003. gada 1. janvāra visas mantojuma lietas kārtos zvērināti notāri. Personām, kuras jau līdz š. g. 1. janvārim ir griezušās tiesā ar pieteikumu par stāšanos mantojuma tiesībās vai par testamenta atzīšanu par stājušos likumīgā spēkā, nav jāgriežas pie zvērināta notāra, jo mantojuma lietas, kuras ir ievestas tiesās līdz 1. janvārim, tiks arī izskatītas šajās tiesās. Taču tiem, kuri vēl nav griezušies tiesā par mantojuma tiesību apstiprināšanu vai pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā, turpmāk būs jāgriežas pie zvērināta notāra, kurš darbos tajā tiesas apgabalā, kur atradās mantojuma atstājēja pēdējā dzīves vieta vai mantojuma masa.

Ir noteikta to civilīties kategorija, kuras tiks izskatītas slēgtās tiesas sēdēs. Tās ir lietas par bērna izcelšanās noteikšanu, par adopcijas apstiprināšanu vai atcelšanu, par laulības šķiršanu vai nesamību, kā arī lietas par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu gara slimības vai plānprātības dēļ. Lietās, kas tiks izskatītas slēgtā tiesas sēdē, publiski pasludinās tikai tiesas nolēmuma rezolutīvo daļu, bet lietās par adopcijas apstiprināšanu vai atcelšanu tiesas nolēmums arī tiks pasludināts slēgtā tiesas sēdē.

Būtiski ir grozīti nosacījumi par personām, kas var būt par pilnvarotiem pārstāvjiem civilprocesā. Juridiskās personas civilprocesā var pārstāvēt šo juridisko personu amatpersonas vai darbinieki, bet tikai šo konkrēto juridisko personu lietās. Fiziskās personas civilprocesā var

pārstāvēt augšupējie un lejupējie radnieki (vecāki, vecvecāki, bērni, mazbērni), laulātais, istie brāļi un māsas, kā arī persona, kas uz pilnvaras pamata faktiski pārvalda pilnvardevēja mantu. No tā izriet, ka turpmāk civilprocesā fiziska persona nevarēs pilnvarot jebkuru citu personu pārstāvēt viņa intereses tiesā. Likums stingri nosaka to radnieku loku, kuri varēs pārstāvēt fizisku personu civilprocesā. Tātad turpmāk nevarēs pilnvarot pā-

stāvēt augšupējie un lejupējie radnieki (vecāki, vecvecāki, bērni, mazbērni), laulātais, istie brāļi un māsas, kā arī persona, kas uz pilnvaras pamata faktiski pārvalda pilnvardevēja mantu. No tā izriet, ka turpmāk civilprocesā fiziska persona nevarēs pilnvarot jebkuru citu personu pārstāvēt viņa intereses tiesā. Likums stingri nosaka to radnieku loku, kuri varēs pārstāvēt fizisku personu civilprocesā. Tātad turpmāk nevarēs pilnvarot pā-

stāvēt augšupējie un lejupējie radnieki (vecāki, vecvecāki, bērni, mazbērni), laulātais, istie brāļi un māsas, kā arī persona, kas uz pilnvaras pamata faktiski pārvalda pilnvardevēja mantu. No tā izriet, ka turpmāk civilprocesā fiziska persona nevarēs pilnvarot jebkuru citu personu pārstāvēt viņa intereses tiesā. Likums stingri nosaka to radnieku loku, kuri varēs pārstāvēt fizisku personu civilprocesā. Tātad turpmāk nevarēs pilnvarot pā-

stāvēt augšupējie un lejupējie radnieki (vecāki, vecvecāki, bērni, mazbērni), laulātais, istie brāļi un māsas, kā arī persona, kas uz pilnvaras pamata faktiski pārvalda pilnvardevēja mantu. No tā izriet, ka turpmāk civilprocesā fiziska persona nevarēs pilnvarot jebkuru citu personu pārstāvēt viņa intereses tiesā. Likums stingri nosaka to radnieku loku, kuri varēs pārstāvēt fizisku personu civilprocesā. Tātad turpmāk nevarēs pilnvarot pā-

jam lietā ir obligāti jāsniedz paskaidrojumi un iebildumi par iesniegto prasību. Ja atbildētājs bez attaisnojošiem iemesliem tiesneša noteiktajā termiņā nesniedz paskaidrojumus vai neatbildēs uz tiesneša pieprasījumu, tiesnesis var uzlikt atbildētājam naudas sodu līdz 50 latiem. Tādu pašu naudas sodu tiesnesis var uzlikt, ja lietas dalībnieks bez attaisnojoša iemesla neieradīsies uz sagatavošanas sēdi. Ja atbildētājs neiesniedz paskaidrojumus un neieradīsies uz sagatavošanas sēdi, nepaziņojot neierašanās iemeslu, tiesnesis pēc prasītāja lūguma var sagatavošanas sēdē taisīt aizmugurisku spriedumu.

Aizmugurisks spriedums tiks taisīts uz prasītāja paskaidrojumu un lietas materiālu pamata. Atbildētājs nav tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Atbildētājs šādā gadījumā ir tiesīgs 20 dienu laikā

legaumējiet!
Uz jebkuru tiesas pieprasījumu vai paziņojumu ir savlaicīgi jāreaģē.

tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Atbildētājs šādā gadījumā ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kas taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna. Šādā pieteikumā obligāti būs jānorāda iemesli, kuru dēļ atbildētājs nav ņēmis dalību lietā. Bez tam šāds pieteikums būs jāapmaksā ar valsts nodevu, kuras apmērs ir tieši tāds pats, kāds būtu jāmaksā, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā.

Cita kārtība ir noteikta arī laulības šķiršanas lietu izskatīšanai. Iesniedzot prasības pieteikumu tiesā par laulības šķiršanu, ir palielināta valsts nodeva no agrākajiem 20 latiem līdz 50 latiem. Līdz ar laulības šķiršanu tiesai ir jāizlemj arī sekojoši jautājumi, kas skar ģimenes tiesiskās attiecības: aizgādības noteikšana; saskarsmes tiesību izmantošana; uzturlīdzekļi bēr-

nam; līdzekļi laulātā iepriekšējā labklājības līmeņa vai uztura nodrošināšanai; par kopīgo ģimenes mājokli un mājaimniecības vai personiskās lietošanas priekšmetiem; par laulāto mantas dalīšanu. Laulības šķiršanas lietas obligāti jāpiedalās abām pusēm. Ja kāda no pusēm neierodas, to var atvest piespiedu kārtā. Ja kāda no pusēm dzīvo tālu vai cita iemesla dēļ nevar ierasties uz tiesu, tiesa var atzīt par pietiekamu šīs puses rakstveida paskaidrojumu vai tās pārstāvja piedalīšanos. Kā jau minēts iepriekš, laulības šķiršanas lietas tiks skatītas slēgtā tiesas sēdē, arī spriedums šajās lietās tiks pasludināts slēgtā tiesas sēdē.

Kā zināms, pirmās instances tiesas spriedums var tikt pārsūdzēts apelācijas un kasācijas kārtībā. Ja attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniegšanu būtiski grozījumi civilprocesā nav pieņemti, tad attiecībā uz kasācijas sūdzības iesniegšanu gan

Kasācijas sūdzību turpmāk gan juridisko, gan fizisko personu lietās varēs rakstīt un parakstīt tikai zvērināts advokāts. Tātad personai, kura vēlēsies pārsūdzēt tiesas spriedumu kasācijas kārtībā, būs jāgriežas pie zvērināta advokāta. Taču zvērināts advokāts šādu sūdzību varēs rakstīt tikai tad, ja sūdzībai būs likumīgs pamats un personas, kura ir konkrētās lietas dalībnieks, pilnvarojums šādas sūdzības iesniegšanai.

Šeit neesmu sīki aprakstījusi visus grozījumus Civilprocesa likumā, jo atcerēties no galvas tos tāpat neviens nevarēs un nav arī vajadzības. Jebkuru neskaidru jautājumu, kas skar kādu personi, var noskaidrot konsultējoties pie advokāta vai jurista. Atcerieties, ka ne katrs jurists ir arī advokāts, līdz ar to arī ne katrs jurists jums ikreiz varēs sniegt visu tieši jums nepieciešamo juridisko palīdzību.

Jauns gads – jauni likumi

Esam pieraduši, ka ik jauns gads mūsu dzīvē ienes arī pārmaiņas likumdošanā. Brīžiem pat profesionāli šaubās, vai iespējusi visus jaunumus izstudēt. Piedāvājam «Novadnieka» lasītāju ievērbai izmaiņas likumos un noteikumos dažādās jomās, kas stājas spēkā šī gada 1. janvārī.

Nodokļu izmaiņas
 ■ Sociālā nodokļa likme tiek samazināta no 35% uz 33%
 ■ Uzņēmuma ienākuma nodokļa likme samazināta no 22% uz 19%
 ■ Ieviesta jauna pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likme 9% dažām preču grupām:

- veterināro medikamentu un veterinārmedicīnas preču piegādēm un veterinārmedicīnas pakalpojumiem;
- zidaiņiem paredzēto specializēto produktu piegādēm;
- masu informācijas līdzekļu piegādēm (izņemot erotiska un pornogrāfiska rakstura masu informācijas līdzekļus);
- viesu izmitināšanas pakalpojumiem viesu izmitināšanas mitnēs (viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrismam izmantojamās mājās, kempingos, tūrismā mitnēs);
- ūdens piegādei centralizētā ūdensapgādes sistēmā;
- kanalizācijas pakalpojumiem;
- sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un apglabāšanas pakalpojumiem

- Ieviesta jaunā uzņēmējdarbības riska valsts nodeva, ko būs jāmaksā visiem uzņēmumiem, lai nodrošinātu kompensācijas strādājošajiem pēc darba zaudēšanas. Nodevas apjoms būs 9 lati par katru strādājošo gadā
- Palielināta akcīzes nodokļa likme alum un smēķējamajai tabakai
- Mainās izložu un azartspēļu nodeva un nodoklis. Par katru ruletes rotējošai iekārtai pievienoto spēļu galdu nodoklis – 19 800 latu gadā (līdz šim bija 16 500

- latu); nodoklis par katru kāršu un kauliņu spēles galdu – 4800 latu (līdz šim – 4000 latu)
- No akcīzes nodokļa tiek atbrīvots spirts, kas tiek izmantots pārtikas ražošanā
- Izmaiņas likumā par nodokļiem un nodevām paredz – ja uzņēmums 90 dienu laikā samaksā nodokļu pamatparādu un pamatparāda palielinājumu, tam tiek dzēsta nokavējuma nauda un soda naudas.
- Nākamreiz par izmaiņām sociālajā aizsardzībā, veselības aprūpē, nodarbinātībā, uzņēmējdarbības vidē un ceļošanā**

Jersikas pagastā

■ **LEGALIZĒ PATVALĪGU BŪVI.** Pagasta padomes deputāti kārtējā sēdē pieņēma lēmumu legalizēt patvalīgi ierīkoto miksto mēbeļu ražotni Jersikas pagasta Iesalniekos.

■ **SPORTA ZĀLES DOKUMENTĀCIJA.** Apstiprināts jaunās Jersikas pamatskolas sporta zāles ekspluatācijā pieņemšanas akts.

■ **ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS IEDZĪVOTĀJIEM.** 212 bērniem piešķirts finansējums Ziemassvētku dāvanu – saldumu paciņu iegādei katram 1,50 latu apmērā. Par tikpat lielu summu saldie dāvinājumi iegādāti arī 53 pensionāriem, kas vecāki par 80 gadiem, diviem pirmās grupas invalīdiem, kā arī četriem Černobiļas AES avārijas seku likvidācijā cietušajiem. 24 represētajām personām gadumijā piešķirts 5 latu liels pabalsts, tāda pati materiālā palīdzība piešķirta arī četriem bērniem invalīdiem.

Sīlukalna pagastā

■ **SERTIFICĒS ĀRSTA PRAKSI PAGASTĀ.** Pieņemts lēmums slēgt ģimenes ārsti Margaritu Kroli, sākot ar 2003. gadu. Kā informēja J.Leicis, pagasta feldšerpunkts ar pašvaldības līdzfinansējumu tiks sakārtots un kļūs par ģimenes ārsta prakses vietu, ko paredzēts arī sertificēt. Sertifikācijas veikšanai attiecīgie dokumenti jau iesniegti un to starpā jābūt arī telpu ģimenes ārstam. Lai sakārtotu ārsta prakses vietu atbilstoši prasībām, pašvaldība ar algoto sabiedrisko darbinieku palīdzību jau veikusi logu nomainīšanu, daļēji sakārtojusi ūdensapgādes jautājumu, nodrošinot aukstā un karstā ūdens padevi. Atliecis veikt telpu kosmētisko remontu. Ģimenes ārste M.Krole sīlukalniešus arī līdz šim pagasta feldšerpunktā pieņēma reizi nedēļā.

■ **BŪS SOCIĀLAIS DARBINIEKS.** Līdz šim jautājums, kas saistīts ar sociālo palīdzību, Sīlukalna pagasta padomē lēma deputāti komiteju un padomes sēdēs, taču, kā uzsver pašvaldības vadītājs, darba apjoms ir liels un, lai to veiktu efektīvāk, nolemts izveidot atsevišķu štata vietu. No 2003. gada sociālā darbinieka pienākumus puslīkmes apjomā veiks pagasttiesas priekšsēdētāja Zoja Slūka.

■ **RISINA ŪDENSAPGĀDES PROBLĒMAS.** Deputāti sprieda par problēmu risināšanu ūdensapgādes jautājumā, jo nesen radies bojājums ūdensvada sistēmā, ko lielajā salā ir problemātiski novērst. Kā pastāstīja J.Leicis, bez ūdenspadeves pagastā bija viens dzīvoklis un pamatskolas ēka.

■ **SKATA IESNIEGUMUS.** Izskatīti iedzīvotāju iesniegumi par pabalstu piešķiršanu, tirdzniecības atļauju izsniegšanu autoveikaliem, medicīnas darbinieku kursu apmaksu, atteikšanos no pirmpirkuma tiesībām, kā arī atteikšanās no zemes vairāk kā 10 hektāru platībā. Deputāti skatīja arī robežstrīda jautājumu divu zemes īpašnieku starpā un nolēma izveidot komisiju šī jautājuma risināšanai. Trim bērniem pašvaldība piešķirusi pabalstu jaunu bērnu iegādei. Sīlukalnā vienam bērnam optisko bērnu iegādei gadā piešķir 10 latus.

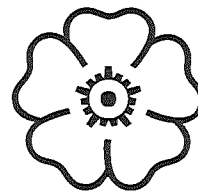
Galēnu pagastā

■ **ZIEMASSVĒTKU PABALSTS UN SALDUMI.** Ziemassvētkos sociālo pabalstu 5 latu apmērā saņēma katrs pagastā pierakstītais bērns no dzimšanas līdz 18 gadu vecumam, kopumā 250 bērni, savukārt mazākie bērni (līdz 9. klasei ieskaitot) papildus saņēma arī saldumu paciņas, ko sarūpējusi pagasta padome. Piecus latus lielu vienreizēju materiālu palīdzību piešķīra arī 50 pagastā dzīvojošajiem vecajiem un vientuļajiem pensionāriem, kā arī 1. grupas invalīdiem un Černobiļas AES avārijas seku likvidācijā cietušajiem, kopumā 11 cilvēkiem.

■ **PALĪDZĪBA MAZTURĪGAJIEM.** Piecām ģimenēm, kas atzītas par mazturīgām un aizpildījušas iztikas līdzekļu deklarācijas, pašvaldība piešķirusi materiālo palīdzību, kā arī noteikusi, cik dienas jānosrādā sabiedriskajos darbos, lai to saņemtu. Pabalsta summas ir dažādas – no 3,74 līdz 12,16 latiem.

4. janvāris — Spodra, Ilva.
5. janvāris — Simanis, Zintis.
6. janvāris — Spulga, Arnita.
7. janvāris — Rota, Zigmārs, Digmārs, Juliāns.
8. janvāris — Gatis, Ivanda.
9. janvāris — Kaspars, Aksels, Alta.
10. janvāris — Tatjana, Dorisa.

Audz laimīgs, mazais!

29. decembrī pasaulē nāca **Daigas Brūderes** mazais puisītis, kuram tētis **Māris** izvēlējās vārdu **Niks**. Daiga ir Galēnu pagasta iedzīvotāja, taču viņas un Māra īstā mājvieta ir Madonas rajona Varakļānos. Puisītis ir pirmais bērns saviem vecākiem, kā arī abām vecmāmiņām Ausmai un Marijai.

Savam mazulītim Daiga vēlēja augt lielam, gudram un stipram. Mazo Niku paredzēts kristīt Varakļānos. Jaunā māmiņa par palīdzību teica paldies ārstiem Larīšai Bogdanovai, Jurim Kļaviņam, vecmātei Māritei Zīmelei, kā arī pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem.

Mazais Ivo tika fotografēts savā vārdadienā, 2. janvārī, kad pasaulē dzīvoja jau piekto dienu. Viņš piedzima 29. decembrī. Ivo māmiņa **Anita Kalniņa** un tētis **Dainis** dzīvo Līvānos. Anita strādā ziedu salonā, bet tētis policijā. Laimīgais tētis jaundzimušo un viņa māmiņu apsveicis ar dzeltenām krizantēmām, jo Anitai patīk visi ziedi saules krāsā. Saviem vecākiem puisītis ir pirmais bērns, bet vecmāmiņai Marijai, vecmāmiņai Birutai un vectētiņam Pēterim — trešais mazbērns.

Mazulīti paredzēts kristīt Līvānu katoļu baznīcā.

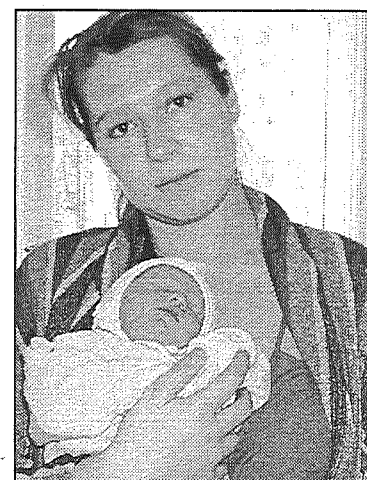
Māmiņa teica paldies ārstēm Larīšai Bogdanovai un Svetlanai Morozovai, vecmātei Māritei Zīmelei, bērnu māsai Elicijai Valainei un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem par palīdzību dzemdībās.

Mazais Ralfs ļoti ļoti steidzās sagaidīt Jauno gadu kopā ar vecākiem, un tas viņam arī izdevās. Viņš ieradās pasaulē 31. decembrī, kā jauks pārsteigums tētim **Kalvim** viņa vārda dienā. Ralfa māmiņa **Zanda Spūle-Vilcāne** tagad ar smaidu atceras visu pārdzīvoto. Ap pulksten astoņiem Vecgada vakarā aiz slimnīcas logiem bijusi redzama skaista ugunošana. Dakteris **Juris Kļaviņš**, kurš pieņēma dzemdības, teicis, lai Zanda uz to palūkojas. Bet galveno ugunošānu pusnaktī Zanda skatījies jau kopā ar dēliņu un tēti Kalvi, kas bija klāt, kad bērniņš dzima.

Mazajam dēlēnam vārdu izvēlēties palīdzēja arī abas vecmāmiņas Irēna un Aija, kā arī vectētiņš Pēteris. Ralfa vecvecmāmiņai Ksaverijai Dzenei nesen nosvinēta 90 gadu jubileja. Viņas draudzes baznīcā Vārkavā mazulīti paredzēts kristīt. Kūmās tiks aicināta Zandas māsa un brālis.

Zanda ļoti lielu paldies teica dzemdību nodaļas kolektīvam par lielo sirsnību. Es raudāju, jau iebraucot slimnīcas pagalmā, ļoti nervozēju un uztraucos, viņa atceras. Un atceras arī to, kā dakteris un vecmāte stāvēja «pie gultiņas un turēja rociņus». Šeit strādā fantastiski cilvēki, viņa saka par dzemdību nodaļas darbiniekiem — ārstiem un vecmātēm, bērnu māsām, sanitārēm.

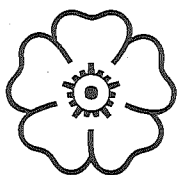
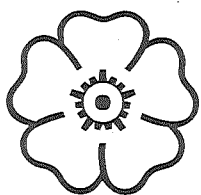

Aleksandras Dergačovs puisītis pasaulē nāca tieši 1. janvārī. Vesels, dūšīgs un stiprs puīselis, kurš vārdadienu svinēs vasaras saulgriežos, jo māmiņa kopā ar bērna tēti **Dzintaru** izvēlējušies latvisko vārdu **Jānis**. Mazulītim ir arī nedaudz vecāka māsiņa — Liliāna, kura nesen pārkāpa pirmā gada sliekšni. Ģimene dzīvo Rožupes pagastā. Tās oficiālā dzīvesvieta ir Rīga, taču jau šomēnes paredzēts kļūt par īstiem rožupiešiem.

Jauno gadu sagaidīju mājās, stāstīja laimīgā māmiņa, bet no rīta jut, ka jādodas uz slimnīcu. Dzemdību nodaļā ieradās ap pulksten desmitiem, bet jau pēc stundas dēls bija klāt.

Aleksandras vecāki Jeļena un Vladislavs dzīvo Rīgā, kur arī notiks mazulīša kristīšana pēc pareizticīgo tradīcijām. Viņiem un arī Dzintara vecākiem Annai un Pēterim puisītis ir otrais mazbērns.

Aleksandra siltu un mīļu paldies teica ārstam **Jurim Kļaviņam**, vecmātei **Lūcijai Tropai**, bērnu māsai **Elicijai Valainei** un pārējiem dzemdību nodaļas darbiniekiem par palīdzību, dēlēnam nākot pasaulē.

Apbalvo labākos jaunos sportistus

Rajona sporta klubā «Cerība» gada noslēguma ballē tika apbalvoti visu nodaļu labākie audzēkņi, kopumā 103 jaunie sportisti. Apbalvojumus saņēma vieglatlētikas, futbola, basketbola, galda tenisa, volejbola un ūdensslēpošanas nodaļas ikvienas vecuma grupas audzēkņi. Ballē piedalījās arī citi «Cerības» audzēkņi, un pie eglītes liksmojo apmēram 250 bērni. Daļa no viņiem bija ieradusies ar vecākiem. Pēc oficiālās apbalvošanas ceremonijas, kuras laikā noti-

ka arī konkursi un loterijas, lielākajiem bērniem sporta kluba lielajā zālē notika diskotēka, bet mazākie devās uz augšstāva zāli, kurā bija padomāts par viņu izklaidi. Sporta klubs ar rajona padomes un sponsoru atbalstu labākajiem audzēkņiem bija sarūpējis patiešām vērtīgas balvas. Par izklaidi rūpējās deju grupa «Eliza» un dejojoši Salaveči — Ilzes Brokas audzēkņi, rūķis Sportists (Ināra Urča).

L.Rancāne

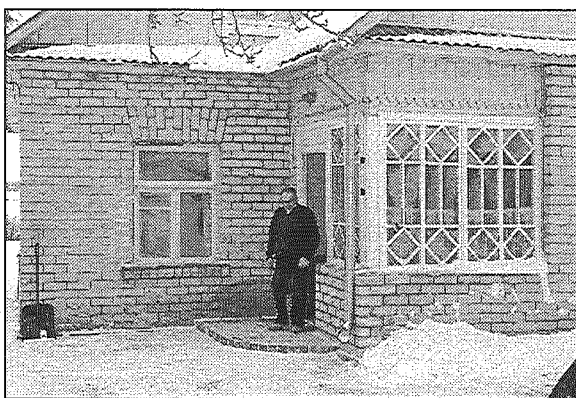
● Labākie volejbola nodaļas audzēkņi: Taisija Sosina (no kreisās), Sabīne Kurmeļova, Karina Boreiko, sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, Jekaterina Vasiljeva, Maija Boreiko, Marta Potapova, grupas trenere Zoja Jakimova, priekšplānā Karina Kufina, Sintija Ondzule, Ingūna Šņepste.

● Kopā ar saviem audzēkņiem uz 2002. gada darba rezultātiem atskatījās arī sporta kluba «Cerība» pedagogu kolektīvs.

DZĪVES STĀSTS

● Kamanu māju saimnieks Anton Stašulāns ir pirmais, kas ciemiņiem paspiež roku un kas pēc viesošānās izvada no mājas ar laba vēlējumiem.

Ar pirmā skūpstā saldmi līdz zeltam

Māriņa neko nav piemirsusi

Pa ceļam uz Kamanu mājām Vārkavas novada Arendolē automašīnā klusi skan dziesma par Māriņu, kas meitiņai dāvājusi mūžīgu, bet laimīti, to gan iedot aizmirsusi. Kad esam iepazinies un sasveicinājušies ar mājas saimniekiem Stefāniju un Antonu Stašulāniem, kas vakar, 3. janvārī jau piecdesmito reizi atzīmēja savu kāzu gadskārtu, kad esam ērti ierīkojušies uz sarunu skaisti iekārtotajā viesistabā, ar to arī sāku, — vai Māriņa mājasmaitei laimīti bija vai nebija ielikusi šūpulī. Stefānijai sariešas valgme acis. Uz brīdi iestājas klusums. Mājas saimiece nepemas atbildēt nedz ar jā, nedz arī teikt nē. Dzīve neželīgi daudz ņēmusi, bet daudz arī devusi. Laikam izdevies pārvilkt tikai plānu aizmirstības kārtiņu dziļajai brūcei sirdī, kas palikusi no tās dienas, kad māte un tēvs kapu kalniņā izvadīja dēlu Jāni, vidējo no trim bērniem. Bet katrs gads nes jaunus panākumus otra dēla Aivara un meitas Regīnas, kā arī mazbērnu dzīvē, un ģimenes jaunāko atvašu dāvātā mīlestība vieš tik lielu gaišumu un siltumu šajās mājās, ka to var izjust arī katrs svešinieks, kam vien nācies spert soli pāri nama sliekšnim. Un tas arī ir Māriņas jāvinājums – viss labais, kas notiek ar bērniem un mazbērniem.

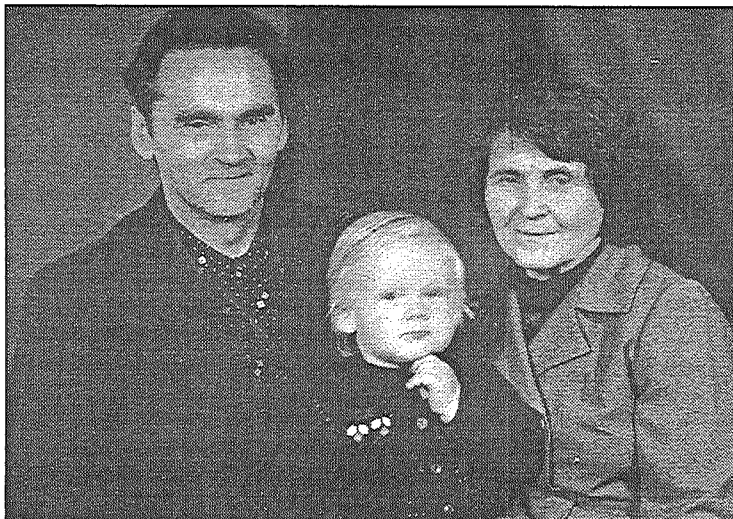
Regīna jau ilgu gadu strādā par skolotāju Jēkabpils rajona Gārsenē. Viņas ģimenē ir četri bērni. Sandris beidz studijas Rīgas Ekonomiskajā augstskolā, Ingars izvēlējies žurnālista profesiju un nupat gatavojas pirmajai augstskolas eksāmenu sesijai. Zanda mācās 9. klasē, bet Haralds ir pirmklasnieks. Zanda par labām sekmēm mācībās un aktivitāti skolas dzīvē izpelnījies iespēju aizbraukt uz Griekiju, kurp dosies tuvākajā laikā. Sandris nesen uzturējās ASV, arī šis brauciens bija nopelnīts ar sekmīgām studijām. Regīnas ģimene 2000. gadā pārstāvēja Jēkabpils rajonu Valsts prezidentes Vairas Viķes Freibergas rīkotajā stipro ģimeņu saietā un pils egles iededzināšanā. Tāpēc Stašulānu mājā goda vietā novietotas divas fotogrāfijas – meitas ģimene ar prezidentu, kā arī atsevišķi – Vaira Viķe-Freiberga un mazais Haralds pie eglītes.

Vecākus bieži apmeklē dēls Aivars no Preiļiem, SIA «Lauku tehnika» direktors ar ģimeni. Viņa gadu vecā meitiņa Annija ir vecvecāku mīlulīte un acuraugs, bet Aivara veikums redzams modernajā mājas iekšējā apdarē.

Stefānija un Antona neslēpj, ka lepojas ar bērniem, priecājas, ka spējuši parūpēties, lai abiem būtu augstākā izglītība, kas devusi iespēju iegūt labu darbu. Bērnu izdevušās dzīves un mazbērnu veiksmes ir vislielākā laime, ko dzīve viņiem dāvājusi.

● Stefānija un Antona Stašulāni savā zelta kāzu dienā kopā ar mazbērniem (otrajā rindā no kreisās) Sandri, Zandu, Ingaru un Haraldu (blakus vecmammai). Foto: L.Rancāne

● Stašulānu ģimene 1983. gadā ar savu pirmo mazdēliņu Sandri, kuram apritējis viens gadiņš. Sandrim ir arī otrs vārds – Jānis, tāpēc vasaras saulgrieži Kamanu mājās tiek svinēti plaši un liksmi. Foto no Stašulānu ģimenes albuma

Ābeļdārzs atjaunots ceturto reizi

Kamanu māju apkārtnes teicamā sakoptība redzama cauri sniegiem un puteņiem. Saimniecības ēkas ir stipras un kārtīgas, dzīvojamā māja skaista un rūpīgi uzturēta. Māju ieskauj koki – skaistumam un ēnas došanai vasaras karstumā, kā arī plašs ābeļdārzs. Blakus vecajiem augļu kokiem rindām vien jauni stādījumi. Katrs rikstes resnuma kociņš apzogots tā, lai negantnieki garauši pie mīkstās mizas netiktu. Mājas saimnieks Antona stāsta, ka viņa mūža ābeļdārzs atjaunots jau ceturto reizi. Pirmo reizi to iestādījis tēvs, kurš Arendoles muižā strādājis par dārznieku. Arī augļu dārzus, tāpat kā cilvēku mūžus, izpasta kari un sveši iekarotāji, un šo māju iedzīvotājiem no tiem pārciestas diezgan. Pat māju nosaukumam. Kādreiz jau tās tika sauktas par Kamenēm, bet svešas valodas un rakstības ietekmē pār-

tapā par Kamanām. Antonam, kurš Otrā pasaules kara laikā negribēja karot ne vāciešu, ne krievu armiju interesēs, un kā vien varēdams un mēcēdams no tām izvairījās, mūka prom un bēguloja, par to nācās izciest desmit gadu garu izsūtījumu Sibīrijā. Apbrīnojama ir 78 gadus vecā Antona atmiņa, kad viņš sāk pārstāstīt savas gaitas kara laikā gandrīz vai pa dienu, — kāds bija laiks, kāds kaujas uzdevums, kā izskatījās apkārtnē, kādu pavēli deva virsnieks, kā viņš jutās pats. Un pašu galveno — bēgšanu, — kad pēc ievainojuma ārstēšanas Veļikije Luku hospitālī ar vilcienu brauca cauri Latvijai un pie Stīrnienas stacijas izdevās no tā izlekt.

Arī Stefānija, tāpat kā Antona tika izvesta uz Sibīriju 1949. gada 25. martā. Divdesmitgadīgā meitene kopā ar māti un vēl trijām māsām dzīvoja Silajānos. Viņas tēvs bija strādājis policijā. Stefānijai bija laba izglītība. Pirms izvešanas viņa mācījās Maltas vi-

dusskolas 12. klasē. Apķērīgo un gudro meiteni ievēroja arī tālajā, skarbahā ziemeļu zemes sovhozā. Viņu nosūtīja uz kombainieru kursiem. Tagad Stefānija pati brīnās, kā tādā jaunam meitēnam pietika drosmes vadīt kombainu. Bet arī vēlākos gados viņas darbs bija saistīts ar tehniku. Viņa strādāja par piekabinātāju. Bija tāds amats. Piekabinātājs sēdēja uz vairāklemešu arkla, ko vilka traktors un regulēja aršanas dziļumu. Darbs nozīmēja garas stundas aiz rēcoša traktora vēja, svelmē, lietū, tumsā, kratoties uz cietā dzelzs gabala.

Stefānijas ģimene dzīvoja sovhozā «Bojevoje», bet Antona dzīvoja un strādāja par traktoristu sovhozā «Lesnoje».

Latvieši vienmēr izcēlušies ar sīkstumu un izturību. Sibīrijas apstākļos, kur attālumi bija mērojami simtos kilometru, bet satiksmē notika ar zirgu vai vērsu pajūgiem, viņi joprojām centās uzturēt savstarpējus kontaktus, latviskās tradīcijas.

Tuvotās 1952. gada sagaidīšana, Vecgada pavadišana. Antonam un Stefānijai katram ir personīgās atmiņas, kā viņi ar saviem draugiem un draudzenēm pārrunāja, kur un kā sagaidīs jauno gadu. Starp viņiem bija bezgalīgi tāli ceļi, desmitiem kilometru piepūtinātas stiepes, viņi vēl nebija pazīstami. Puteņa dēļ daža laba iecere pajuka vienam un otram draugu pulciņam, viņi liksmoja, iegriežoties vienā un otrās latviešu mājās, tika apsveikts atnākušais gads. Liktenim labpatika, ka 1. janvārī abi jaunie ļaudis pirmo reizi ieraudzīja viens otru, un vēl pēc gada, 1953. gada 3. janvārī viņi svinēja kāzas.

Labākā dāvana – pirmais skūpstis

Stefānija un Antona Stašulāni vakar, savā zelta kāzu dienā plašas godības nerikojā. Apkārt bija paši mīļākie un tuvākie cilvēki – dēla un meitas ģimenes. Lielāka svinēšana paredzēta 3. februārī. Šajā datumā viņiem abi ir dzimšanas dienas. Visos kopā nodzīvotajos gados dzimšanas dienā viņi centušies viens otru iepriecināt ar tādām dāvanām, par ko otrs ir sapņojis. Tomēr dārgas dāvanas nevarējām atļauties, sāka Stefānija, jo visa nauda tika ieguldīta mājas būvēšanā. Skaistu un labi iekārtotu māju viņa uzskata par pašu lielāko dāvanu, ko vīrs var sagādāt sievietei. Bet tomēr viņai ir kāda īpaši mīļa no dzīvesbiedra

saņemta dāvana – zelta kaklarota. Un Antonam? Ko uz mūžu neaizmirstamu un dārgu viņam dāvinājusi sieva? Antona joprojām par vislielāko dāvanu uzskata Stefānijas sniegto skūpstu, toreiz, pirmajā pazišanās dienā, kas viņus aizvadīja līdz kāzu godiem.

Par savām kāzām Stašulānu ģimenei ir īpašs stāsts. Pēc toreizējām tradīcijām oficiālajai reģistrācijai lielu vērbu nepiegrīza, to vienkārši uzskatīja par tādu dokumentu lietu, kas tomēr jānokārto. Viņi tika sareģistrēti jau novembrī. Bet kopā nedzīvoja līdz pat kāzām, kuras tika noteiktas 3. janvārī. Viss notika kā Latvijā. Ritēja stunda pēc stundas, pagāja līgavaiņa noteiktais laiks, pienāca pusnakts, bet neviens nerādījās. Jaunais vīrs ar saviem radiem ieradās naktī, kad līgava bija jau galīgi nobēdājusies. Arī šoreiz kavējuma iemesls bija tas pats zināmais – ziema, sniegi, transporta trūkums, lopu un nagu sērgas dēļ ieviestā karantīna. Bet tālāk viss ritēja laimīgi. Dienu vēlāk svinētāji devās tālajā ceļā uz kāzām Antona dzīvesvietā. Puteņi kamanu braucēji noklīda plašajā stepē, bet jaunais pāris tagad jau bija vienās kamanās. Un tā līdz pat šai dienai. Pēc pārbraukšanas Latvijā salaulājās baznīcā.

No izsūtījuma abi atgriezās uz Antona tēva mājām, kurās gan nevarēja dzīvot, jo tajās bija iekārtots kolhoza kantoris. Vēlāk ģimenei piedāvāja māju atpirk. Tomēr viņi būvēja jaunu. Stefānija un Antona strādāja vietējā kolhozā, audzināja bērnus. Kolhozi apvienojās, mainīja nosaukumus, bet darbs – govju slaukšana fermā, zemes aršana no tā nemainījās.

Stefānija pārcietusi smagu operāciju. Arī Antonam spēki iet mazumā. Bet solis nekļūst lēnāks. Joprojām saimniecībā ir diezgan liels lopiņu skaits, kas prasa daudz darbu un ko abi apdara, viens otram palīdzot. Antonam joprojām nav zudusi interese par makšķerēšanu, un pie Dubnas viņš pavada ne vienu vien stundu.

Stašulānu māja vienmēr pilna ar jauniešiem. Skolas un augstskolu brīvdienas šeit pavada mazbērni. Arī pašlaik. Ieinteresēti klausījās vecvēta stāstījumu par karu, vecmamma romantiskās atmiņas par kāzām. Ingars, topošais žurnālists, teica, ka pirmo reizi tā, no malas noklausījies pilnu interviju, sākot no iepazīšanās līdz atvadām. Bet kādas ir tās īpašības, ko jaunie ļaudis vēlētos pārņemt no saviem vecvecākiem un ko viņi visaugstāk vērtē mājas saimniekos? Uzticība, saticība, sapratne. Savstarpējā mīlestība. Strādīgums. Mīļums pret bērniem un mazbērniem. Cenšanās katru dienu aizvadīt tā, lai vakars būtu labāks nekā rīts.

L.Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI (04. - 10.01.)

Auns. Gadu sāciet ar gaišām domām un apņemšanos kaut daļēji realizēt savas spožās idejas, tad arī naudas plūsma palielināsies. Šobrīd svarīgi ir uzturēt ģimenes labklājību un cerīgu noskaņu. Esiet uzmanīgs mīlas lietās, nerunājiet divdomības, pierādiet savu uzticību bez tielšanās.

Vērsis. Lai vieglāk izklūtu no pēcsvētku sindroma, domājiet par konkrēti paveicamo, jo ilūziju mākoņi izklīst. Biznesā izsvitrojiet liekos izdevumus, rādot priekšzīmi citiem. Ar mīloto cilvēku esiet delikātāks, jo Kazas gadā panākumus varēs gūt, iedzīļinoties attiecībās jebkurā jomā.

Dvīņi. Atsāciet darbus ar domu, ka miera un vienkāršo ģimenes pienākumu dēļ nav vērts ziedot enerģiju, kas jātaupa lēnai, bet konsekventai virzībai. Uzticiet draugiem vispārējas lietas, bet personiskais lai paliek aiz guļamistabas sliekšņa. Ievērojiet mērenību visā, pamēģiniet atteikties no dažām baudvielām.

Vēzis. Centieties saglabāt līdzsvaru, citādi varat zaudēt pat to, ko zvaigznes jums paredzējušas. Ieteicami kontakti ar pazīstamiem cilvēkiem, jo svešas enerģijas radīs satraukumu. Uzturiet pozitīvu gaisotni ģimenē, saimniekojot racionāli. Sekss būs atkarīgs no veselības stāvokļa, tāpēc esiet formā.

Lauva. Pēcsvētku gurdums darbā var izraisīt domstarpības, tāpēc turieties malā un krājiet informāciju. Sieviešu atsaukšanās var radīt vieglprātīgu iespaidu. Uzticiet mīļotajam cilvēkam savu sirdi, bet maku paturiet pie sevis, lai izvairītos no diskusijām par jūsu tēriņiem baudvielām. Altruisms var kļūt par gada tēmu.

Jaunava. Zvaigznes jums palīdzēs pārvarēt jutīgumu pret aukstumu, bet pašam arī jābūt fiziski aktīvam. Tad radīsies tā magnētiskā pievilcība, kas tiks citiem ievēroti jūs un izteikt vērā ņemamus priekšlikumus. Būs vieglāk iegūt bērnu uzticēšanos. No intīmā partnera var gaidīt palīdzību, bet ne padevību.

Svari. Būs viegli saglabāt neatkarīgu un drošu rīcību, jo Mežāža paspārnē jūtīsiet neparasti svabads. Biznesā gan vismaz ārēji ievērojiet hierarhiju. Ģimene priecāsies par neparastu pirkumu, kas saglabās svētku gaisotni. Gadās vecākajiem gultā siltais termofors jānomaina pret siltu miesu.

Skorpions. Gada sākums labvēlīgs jūsu pozitīvo īpašību realizācijai, it sevišķi mācību procesā. Kopā ar draugu vai draudzeni uzskaitē kursu tiks veiksmīgi pabeigti un ļaus nostiprināties profesionāli. Mājas novērsiet mazās paviršības, ko izdara bezrūpīgā. Intīmā jomā valdīs abpusēja un liega saskaņa.

Strēlnieks. Pārvariet nedrošību par pieticīgajām materiālajām rezervēm un iedarbiniet savu intelektu. Tas ļaus sievietēm savas vēlmes formulēt daudznozīmīgi kairinoši, bet vīriešiem pieņemt pareizus lēmumus un atstāt vajadzīgo iespaidu. Ģimene smalkākas attiecības radīs prieku bērnos, bet laulātos mudinās uz fizisku tuvību.

Mežāzis. Panākumi gaida jūs, jo zvaigznes sūta saasinātu intūciju biznesa un mājas jomā. Prātīsiet izvairīties no riskantām situācijām, kur jārunā skarbi vārdi. Būs vieglāk uzvert bērnu patiesas vēlmes. Mīlestībā jāiet līdzšinējais ceļš, paplašinot un atjaunojot to ar sirsniņas un iekšējās metodēm.

Ūdensvīrs. Jums, kas alkst pēc gaismas, tonuss uzlabosies, jo katra garākā dienas minūte sniegs enerģiju, kas jāizmanto labiem darbiem. Dariet kaut ko zināmu un to, kam citi neķeras klāt. Samīlojiet bērnus, arī lielos, mudinot viņus uz garīgām vērtībām. Ja intīmais partneris vēlas būt noteicējs, ļaujiet viņam rīkoties.

Zivis. Zvaigznes šogad sola jaunu dzīves kvalitāti, kas nozīmē izkopt savu personību, sevišķi patstāvību lēmumu pieņemšanā, jo padoms no malas ne vienmēr ir nesavtīgs. Ja vēl neesat drošs par sevi, dariet ikdienas darbus un rūpējieties par tuvinieku veselību. Sekss sniegs vairāk, ja atmetīsiet kādu no kaitīgajiem ieradumiem.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

VID Latgales Preiļu reģionālās iestādes Preiļu nodaļa organizē seminārus pagastu iedzīvotājiem nodokļu maksātājiem (IDV, IU īpašniekiem, reģistrēto piemājas saimniecību īpašniekiem u.c.) par deklarāciju, pārskatu un atskaišu sastādīšanu, pamatojoties uz konkrētiem nodokļu maksātāju uzskaites datiem. Līdzī jāņem ienēmumu un izdevumu uzskaites žurnāls vai uzskaites apkopojošie dati, izdevumu precizēšanas tabula, rakstāmpiederumi, kalkulators, gada atskaišu veidlapas.

06.01.03.	10.00	Pelēču KN zālē
07.01.03.	10.00	Riebiņu pagasta zālē
08.01.03.	10.00	Rožupes KN zālē
10.01.03.	10.00	Jersikas pagasta telpās
13.01.03.	10.00	Upmalas KN zālē
14.01.03.	10.00	Stabulnieku KN zālē
15.01.03.	10.00	Turku pagasta KN zālē
16.01.03.	10.00	Sutru pagasta zālē
17.01.03.	10.00	Rožkalnu KN zālē
20.01.03.	10.00	Vārkavas KN zālē
21.01.03.	10.00	Silajāņu pagasta telpās
22.01.03.	10.00	Sīļukalna KN zālē
23.01.03.	10.00	Liču KN zālē
24.01.03.	10.00	Galēnu KN zālē
27.01.03.	10.00	Rušonas pagasta padomes telpās
28.01.03.	10.00	Rudzātu pagasta padomes telpās
29.01.03.	10.00	Aizkalnes pagasta zālē
30.01.03.	10.00	Aglonas pagasta KN zālē

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāle paziņo, ka no 2. janvāra ir mainīti telefonu numuri:

Direktore	5307380
Klientu apkalpošanas daļa	5307396, 5307397
Pensiju inspektori	5307392
Bezdarbnieku pabalstu inspektors	5307388
Slimības, maternitātes pabalstu inspektors	5307389
Ģimenes valsts pabalstu inspektors	5307390
Fakss	5322183

SIA «NIMELS» (licence nr. 4-1015)
iepērk melnos un visu veidu krāsainos
metāllūžņus par visaugstāko cenu.
Adrese: Preiļi, Pils ielā 14 («Lauktehnika»-).
Tālr. 9171033.

Autoskola «Livāni» uzņem «B» kategorijas autovadītāju kursus

Preiļos, Liepu ielā 2. Nodarbību sākums 8. janvārī
plkst. 18.00. Tālr. 5321072, 9511995.
Līvānos, Zālajā ielā 6-46. Tālr. 5343505, 9609226.

Fotogrāfa Antona Kazakeviča fotosalons no
SIA «Foto Maks» telpām ir pārcelts uz viesu
māju «Pie Pliča» Raiņa bulvārī 9, Preiļos.
Darba laiks: 9-13 un 14-18. Svētdien slēgts.
Tālr. 5307076.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tālr. 9121830, 6499013, 54-74696.

Pārdod

steidzami slaucamu grūsnu govī, telīti un
sienu Rudzātu pagastā. Tālr. 9238876.

Pērk

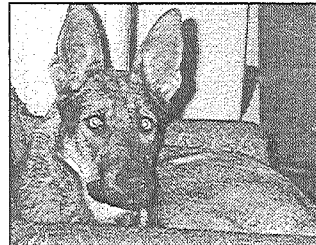
māju Preiļos. Tālr. 6512763, 6356295.

Maina

sivēnuš pret teļiem. Tālr. 6587326.

Dažādi

Vajadzīga kopēja slimai sievietei Preiļos,
Kalnu ielā 5. Tālr. 5322981.

Pazudis vācu aitu suns (attēlā) Riebiņu pa-
gasta Runcavniekos (pelēks ar melnu
muguru, ap kaklu siksnā). Pret atlīdzību
zvanīt 22803 (vakarā).

Pazudusi melna krievu eiropas laika Riebiņu
pagastā. Tālr. 56894.

Dziednieks Zigrīds Liede pieņems

Līvānu KN 9. janvārī no plkst. 9.00 līdz 14.00.

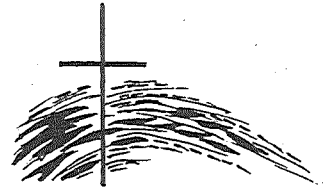
Dziedina no fiziskām un garīgām kaitēm,
no alkohola, narkotiku, azartspēļu, nikotīna
atkarības, trofiskās čūlas, kuņģa čūlas,
sieviešu kaites. Palīdz saglabāt ģimeni.
Strādā ar foto no attāluma. Palīdz biznesā.
Pieteikties pa tālruni 9656936.

Vajadzīgi strādnieki gateri un automašīnas MAZ šoferis.

Tālr. 9682294, 9144186.

Pērk zemi pie Rušonas ezera, formē dokumentus.

Augstas cenas, apmaksā uzreiz.
Tālr. 9456266, 56-21137.

Izsakām dziļu līdzjūtību mūsu
ilggadējai zobārstei Dzintrai
Ozoliņai, sirmo MĀMULIŅU
tragiski zaudējot.
Riebiņu pagasta padome

Mūsu laiks ir tik īss –
Mūža vējš šalc apkārt un pāri.
Kas lai zin to brīdi,
Kad atskanēs likteņa balss.
Dalām negaidīto sāpju smeldzi
un izsakām patiesu līdzjūtību
Rūdolfa PAEGLA piederīgajiem.
ZS 35. kājnieku bataljona
zemessargi

Kāds pārpratums!
Un neparasta smeldze.
Vēl tik daudz rītausmās
Tevis jāieskatās bij.
Izsakām dziļu līdzjūtību Regīnai,
Indrai, Dainim sakarā ar
Rūdolfa PAEGLA tragisko nāvi.
SIA «Saltupe» darba kolektīvs

Tikai atmiņas klusas
Kā mīli un zināmi soļi
Palicējiem
Visu mūžu būs blakus.
Izsakām dziļu līdzjūtību
Verai Znotiņai, uz mūžu no
VĪRA atvadoties.
SIA «Lauku tehnika» kolektīvs

Nu atvadoties liekas,
Ka visa bij' par maz.
Un gribētos vēl kopā
Sveikt daudzās vasaras.
Sērās noliecām galvu un
skumju brīdī esam kopā ar sievu
un bērniem, uz mūžu no
ERNESTA atvadoties.
Preiļu autobusu parka filiāles
kolektīvs

ANEKDOTES

Dzelzceļa uzraugs rīta agrumā,
kā jau ierasts, apskata sliedes.
Ieraudzījis uz sliedēm žurku, viņš
paņēma to aiz astes un pamet
sāņus, bīzdams:

— Atradusies Anna Karenina...

Viriešiem darbavieta — tās ir
otrās mājas, bet sievietēm mājas
— tā ir otrā darbavieta.

Kāda skota vēstule avīzei: «Ja
jūs nebeigsiet publicēt anekdotes
par skotu skopumu, es pār-
traukšu aizņemties jūsu avīzi no
sava kaimiņa!»

Tagad, kad esmu nomaksājis
visus nodokļus, guļu mierīgi...
parkā uz soliņa, vārtrūmēs, utt.

Žirafe nīrgājas par nīlzirgu:
— Kāds tev īss kakliņš. Kad
es dzeru konjaku, man viņš tā

forši pa kaklu notek. Visu var izbaudīt.
Nīlzirgs:

— Un kad tev paliek slikti?

Lekcija medicīnas akadēmijā. Profe-
sors:

— Pašas bīstamākās cilvēka dzīvī ir
pirmās divas dienas.
Balss no pēdējā sola:
— Profesors, pēdējās divas dienas ir
vēl bīstamākas!

Pat vissliktākajā cilvēkā var atrast kaut
ko labu. Ja tā kārtīgi viņu pārmeklē.

Brunūrupuci apzaguši trīs gliemeži.
Meža policija lūdz aprakstīt uzbrucēju
izskatu. Brunūrupucis žēlojas:

— Oi, nezinu... Viss notika tik ātri!

Dakter! Man ir depresija.
— Labākās zāles — līdz ausīm ierak-
ties darbā.

— Bet es jauicu betonu.

Visu pasaules naudu nenopelnīsi. Daļu
nāksies nozagt.

Pie Lohnesa ezera tūrists jautā vietē-
jam iedzīvotājam:
— Sakiet, kad parasti parādās slave-
nais briesmonis Nesija?

— Parasti pēc piektās viskija glāzes.

Sarunājas divas draudzenes:
— Nesen es pieķēru vīru ar mūsu
mājkalpotāju. Es sarīkoju tā-ā-ādu skan-
dālu! Pēc tam vīrs man uzdāvināja zelta
auskarus.

— Un mājkalpotāju tu, protams, at-
laidi?

— Nē, man vēl kažoku vajag!

Bērna novērojums: ja mamma smejas
par tēta jokiem, tas nozīmē, ka mājās ir
viesi.